

Sportjournalisters syn på mångfald – en fallstudie av Yle Sporten

Frans Villanen

Magisteravhandling i specialpedagogik
Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier
Åbo Akademi
Vasa, 2021

Abstrakt

Författare	Årtal
Villanen, Frans	2021
Arbetets titel	
Sportjournalisters syn på mångfald – en fallstudie av Yle Sporten	
Opublicerad avhandling för magisterexamen i specialpedagogik	Sidantal (tot)
Vasa: Åbo Akademi. Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier	59 (75)
Projekt inom vilket arbetet gjorts	
Avhandlingen är finansierad av Svenska Yle.	
Referat	
<p>Det övergripande syftet med den här avhandlingen är att undersöka hur sportjournalister beaktar mångfaldsfrågor i sin medierapportering. Mer specifikt undersöks vilken status idrottare med funktionsnedsättning åtnjuter inom sportjournalisters definition på mångfald samt vilken inställning sportjournalister har kring paraidrottens synlighet i media. Utgående från syftet har följande forskningsfrågor utformats:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Hur fattas besluten med avseende på rapporteringens innehåll?2. Hur definierar sportjournalister begreppet mångfald?3. Hur upplever sportjournalister att mångfald syns i idrottsrapportering över lag och specifikt i Yle Sportens rapportering? <p>Tio informanter deltog i studien som genomfördes med hjälp av kvalitativa intervjuer som datainsamlingsmetod och kvalitativ innehållsanalys som analysmetod.</p> <p>Resultatet visar att sportjournalister har en bred definition på begreppet mångfald men att deras definition inte till fullo speglas i rapporteringen. Ur studiens resultat framkommer också att publiceringsbeslut som fattas på längre sikt och med flera personer inblandade leder till en bredare mångfald än snabba individuella publiceringsbeslut. Resultatet visar att det finns en plats för paraidrottare i idrottsrapporteringen, men inte nödvändigtvis tack vare deras idrottsliga prestationer.</p>	
Sökord / indexord	
mångfald, sport, journalistik, paraidrott, jämställdhet, diversity, sports, journalism, para athletes, equality, moninaisuus, urheilu, journalistiikka, paraurheilu, tasa-arvo	

Innehåll

Abstrakt
1. Inledning.....	1
1.1. Bakgrund och val av ämne	1
1.2. Syfte.....	3
1.3. Disposition	3
2. Mångfald och medierapportering.....	4
2.1. Mångfald	4
2.1.1. Mångfald och kön	5
2.1.2. Etnisk mångfald	5
2.1.3. Funktionell mångfald	6
2.2. Mediebevakning	7
2.2.1. Representation i media	9
2.3. Mångfald inom mediebevakning av idrott	12
2.3.1. Idrottsrapportering med fokus på jämställdhet mellan kön	12
2.3.2. Idrottsrapporteringen och den etniska mångfalden	13
2.3.3. Idrottsrapporteringen av idrottare med funktionsnedsättning.....	15
3. Metod	19
3.1. Syfte och frågeställningar.....	19
3.2. Metod och genomförande.....	19
3.2.1 Studiens design	20
3.2.1. Urval och avgränsningar	21
3.2.2. Datainsamlingsmetod	22
3.3. Databearbetning och analys	24

3.3.1. Kvalitativ innehållsanalys.....	24
3.4. <i>Forskningsetiska aspekter</i>	26
3.4.1. Validitet och reliabilitet	27
4. Resultat	30
4.1. <i>Beslutsfattande med avseende på rapporteringens innehåll</i>	30
4.1.1. Den icke-existerande policyn.....	30
4.1.2. Public service ansvaret	32
4.1.3. Analytik och intresse.....	33
4.1.4. Programformatet	35
4.1.5. Den finlandssvenska vinklingen	37
4.2. <i>Sportjournalisters definition av begreppet mångfald</i>	37
4.2.1. Könrelaterad diversitet	38
4.2.2. Etnisk diversitet	38
4.2.3. Åldersrelaterad diversitet	38
4.2.4. Funktionell diversitet	39
4.2.5. Demografisk diversitet.....	39
4.2.6. Socioekonomisk diversitet.....	39
4.2.7. Variation av idrottsgrenar.....	39
4.2.8. Kön och etnisk mångfald dominerar begreppsdefinitionerna	39
4.3. <i>Sportjournalisters syn på mångfald inom idrottsrapporteringen</i>	40
4.3.1. Variationen av idrottsgrenar är bristfällig	41
4.3.2. Dam- och herridrott lyfts fram allt mer jämlikt	42
4.3.3. Svenskfinlands homogenitet försummar den etniska diversiteten	44
4.3.4. Paraidrott syns tillräckligt men paraidrottare förtjänar mer synlighet	45
5. Diskussion	49
5.1 <i>Metoddiskussion</i>	49

<i>5.2. Resultatdiskussion</i>	51
5.2.1 Den redaktionella policyn	51
5.2.2. Från mångfald med fokus på kön till nästa satsning.....	53
5.2.3. Idrottsrapporteringen och den funktionella mångfalden.....	54
<i>5.3 Slutsatser</i>	57
<i>5.4 Förslag på fortsatt forskning</i>	59
Litteraturförteckning	61

Tabeller

Tabell 1. Finskspråkiga artiklar om paraidrott 2020.....	16
--	----

Figurer

Figur 1. Beslutsfattande med avseende på rapporteringens innehåll	30
Figur 2. Sportjournalisters definition på begreppet mångfald	38
Figur 3. Sportjournalisters syn på mångfald inom idrottsrapporteringen	41

1. Inledning

Det övergripande temat i den här avhandlingen är mediers idrottsrapportering och hur de beaktar mångfald. Avhandlingen behandlar mediernas roll inom idrottsrapporteringen – hur medier resonerar vid val av idrottsformer som lyfts fram. Det huvudsakliga fokusområdet ligger dock på hur sportjournalister definierar begreppet mångfald och hur mångfalden lyfts fram inom idrottsrapporteringen där till exempel idrottare med funktionsnedsättning länge varit underrepresenterade. Med mångfald avses i den här avhandlingen i huvudsak mångfald med fokus på kön, etnisk mångfald samt funktionell mångfald.

Sportjournalister spelar en avgörande roll vid valet av vilka resultat som överstiger nyhetströskeln och vilka idrottare som får träda fram i rampljuset. Utgående från dessa val definierar medierna medvetet eller undermedvetet vilka sporter som är mer värda än andra, vilket i sin tur försätter idrottarna i en ojämlig position. Tyngdpunkten i den här avhandlingen ligger därmed på de som beslutar om idrottsrapporteringen: medierna, eller närmare bestämt sportjournalisterna. I detta kapitel redogörs för bakgrunden till valet av tema, syftet med avhandlingen och avhandlingens disposition.

1.1. Bakgrund och val av ämne

Den sextonde juli 2020 publicerar den finska friidrottaren Samuli Samuelsson ett inlägg på sitt instagramkonto. Samuelsson har nyligen löpt ett av sina bästa hundrameterslopp under sin karriär. I inlägget berättar Samuelsson om sitt resultat, samtidigt som han redogör för hur han ratas av sponsorer eftersom han inte har tillräckligt många följare på sina sociala medier. Många nyhetsmedier, bland annat Helsingin Sanomat, Yle och Ilta Sanomat (Halonen, 2020; Teiskonlahti, 2020; Temmes, 2020) noterar inlägget och skriver om fallet. Någon dag senare har Samuelsson femsiffrigt med följare på Instagram. I skrivande stund (15 januari 2021) följer 28 200 personer Samuelsson på Instagram.

I Samuelssons fall finns två intressanta aspekter att ta fasta på. En intressant aspekt är att idrottsresultat inte längre spelar en så stor roll då företag väljer vem de vill understöda. Den andra, för avhandlingen intressanta aspekten, är hur snabbt medierna

sluter upp bakom en idrottare som utövar en populär idrottsgren, i det här fallet friidrott och mer specificerat grenarna hundra och tvåhundra meter för herrar. Men tänk om Samuelsson inte var en hundra meters löpare, utan sysslade med en annan, mindre känd gren. Eller låt säga att Samuelsson tävlade på sträckan hundra meter, men hade en funktionsnedsättning och tävlade inom paraidrott. Hade medierna slutit upp bakom honom då?

Traditionellt har idrotten varit väldigt mansdominerad, men enligt Sherwood, Osborne, Nicholson och Sherry (2016) har medierapporteringen av kvinnliga idrottsutövare ökat de senaste åren eftersom medier ansett att kvinnor numera överstiger nyhetströskeln i allt högre grad. I Finland kan detta till exempel exemplifieras genom idrottarna Neziri, Korte, Hurske och Harala som tävlar i damernas hundra meter häck. Finska medier rapporterar regelbundet om kvartetten och styrker därmed Sherwood m.fl. (2016) slutsats att rapporteringen allt mer styrs av resultat framom kön. I relation till tidigare mediebevakning där männen gått i bräschen för idrottsrapporteringen är detta en frisk fläkt inom sportjournalistiken och jämlikheten kön emellan, trots att den kommersiella faktorn beträffande mäns idrott enligt Sherwood m.fl. fortfarande är ledande inom bevakningen av idrott.

Om man däremot jämför med en annan, för avhandlingen viktig, mångfaldsaspekt blir resultaten något helt annat. Trots att medierna utan problem återkommande lyfter fram fyra damidrottare från en och samma gren så är parafriidrottaren Leo-Pekka Tähti den enda idrottaren med funktionsnedsättning, inom alla paraidrottsgrenar, som medier varit beredda att ge ordentlig, regelbunden, synlighet till de senaste åren. Övriga idrottare med funktionsnedsättning får ringa synlighet i media och har därmed helt andra förutsättningar. De kan i princip enbart drömma om att livnära sig på sin sport.

En hel del forskning har gjorts kring hur medier fungerar (Burton, 2010; Devereux, 2014; Strömbäck, 2014) och vad som styr själva nyhetsurvalet inom idrottsrapportering (Giles, 2003; Jackson Harris, 2009), men sportjournalisternas egna tankar beträffande mångfald inom idrott har förbisetts, och det är på detta område min avhandling fyller en uppenbar forskningslucka. Jag hoppas att min studie kan fungera som ett steg i rätt riktning för mångfaldsarbetet inom sportjournalistiken och bidra till en ökad synlighet för idrottare med funktionsnedsättning.

1.2. Syfte

Det övergripande syftet med den här avhandlingen är att undersöka hur sportjournalister beaktar mångfaldsfrågor i sin medierapportering. Genom att intervjua sportjournalister med den här frågeställningen som utgångspunkt hoppas jag väcka sportjournalistikens uppmärksamhet beträffande vad mångfald i sin helhet innefattar och förhoppningsvis även vidga sportjournalistikens vyer inför fortsatt idrottsrapportering. Mer specifikt är jag intresserad av att undersöka vilken status idrottare med funktionsnedsättning åtnjuter inom sportjournalisters definition på mångfald, samt vilken inställning sportjournalister har kring paraidrottens synlighet i media.

1.3. Disposition

Avhandlingen börjar med en inledning och följs av tidigare forskning som tangerar mitt forskningsområde. Dels redogörs för mångfaldens för avhandlingen relevanta betydelser och för hur mångfalden ser ut i dagens idrott. Dessutom presenteras logiken och bakomliggande orsaker till medierapportering. Därefter presenteras avhandlingens metod, följt av resultaten utgående från de kvalitativa intervjuerna. Slutligen diskuteras avhandlingens metod samt resultat, och förslag på fortsatt forskning ges.

2. Mångfald och medierapportering

I detta kapitel behandlas mediernas roll i samhället samt den inverkan som mediernas agerande har fört med sig. Mediernas samhällsposition kan specificeras på olika sätt och beroende på vilka bakgrundskrafter mediaorganisationer har, kan fokusområden skifta från marknadsekonomiska utgångspunkter där utbud avgörs av efterfrågan till public service med ett ansvar att betjäna en bredare publik. Inledningsvis redogörs för begreppet mångfald utgående från funktionella, könsrelaterade och etniska perspektiv. Vidare definieras mediebevakningen i samhället ur en allmän samt idrottsinriktad aspekt.

I avhandlingen används konsekvent begreppen ”paraidrottare” och ”idrottare med funktionsnedsättning”, för att beskriva idrottare som har en funktionsnedsättning. Genom att låta bli att använda begrepp som ”funktionsnedsatta” eller ”funktionshindrade” definieras en idrottare inte genom sin funktionsnedsättning, utan som individ i sin helhet. En funktionsnedsättning är en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga och enbart en del av individens egenskaper. (FDUV, 2020)

2.1. Mångfald

Mångfald (även kallat diversitet) är ett vitt begrepp som bland annat innefattar mångfald bland människor (Benhabib, 2002) och biologisk mångfald (Armstrong, 2017). I den här avhandlingen avgränsas begreppet ”mångfald” till könsbaserad, etnisk och funktionell mångfald.

Samhället ställs enligt Benhabib (2002) inför en ”egendomlig mångfald” då olika rörelser existerar samtidigt och inom samma område. De här rörelserna måste samverka i en viss mån för att inte missförstå varandra. I så fall skapas segregering framom integrering (Benhabib). Kritiken mot ett tydligt synliggörande av skillnader betyder dock inte att alla ”rörelser” och ideologier ska beblandas i syfte att skapa en homogen grupp utan olika åsikter, utan snarare att skapa en gemensam värdegrund som utgångsläge för att berika mångfald bland människor och människogrupper. Andersson (2001) definierar samhällets värdegrund som något gemensamt, samtidigt som alla ska garanteras sin olikhet. Med hjälp av värdegrunden utvecklas människor

på ett individuellt plan, och även värdegrunden kan förändras ifall diskursen som den bygger på skiftar.

En värdegrund i förändring kan exemplifieras genom Förenta Nationernas (FN) standardregler där delaktighet och jämlikhet är två grundprinciper. Brusén och Printz (2006) refererar till Förenta Nationernas standardregler för handikappfrågor som antogs 1993, där medlemsstaternas ansvar för att beakta "handikappaspekter" i alla relevanta sammanhang specificeras. Brusén och Printz skriver att dessa regler varit viktiga för utvecklingen inom främjande arbete för personer med funktionsnedsättning, en grupp som enligt Barow (2013) historiskt sett utelämnats då mångfaldsansatser behandlats. Nedan specificeras vilken typ av mångfald den här avhandlingen behandlar.

2.1.1. Mångfald och kön

Mångfald med fokus på kön innebär att olika kön beaktas och är välrepresenterade, vilket samtidigt indikerar ett jämställt samhälle. Enligt Connell (2002) har världen traditionellt sett varit mansdominerad beträffande synlighet och centrala poster, trots att en människa varken föds som man eller kvinna. Vidare skriver Connell att det är samhället som formar en till det kön man kommer att definiera sig som, beroende på vilka normer som råder. Enligt Connell åtnjuter envar själv bestämmanderätt över sin egen maskulinitet eller femininitet, trots att yttre faktorer kan vara starkt påverkande.

Under de senare åren har även det tredje könets ställning stärkts i världen. Loughlin (2018) konstaterar hur alla människor (eller alla kroppar som han även uttrycker sig) inte föds till att vara män eller kvinnor, utan vissa är något däremellan. Dessa så kallade intersexuella personer ifrågasätter ett traditionellt maskulint eller feminint synsätt, vilket påverkar samhällets sociala normer. Carpenter (2016) lyfter fram behovet av konkreta strukturella förändringar så att även personer som varken identifierar sig som män eller kvinnor ska ha jämlika förutsättningar att existera.

2.1.2. Etnisk mångfald

Den andra för avhandlingen intressanta undergruppen inom mångfald är etnisk mångfald eller multikulturalitet, bestående av individer från olika kulturer och med olika religion och språk. Andersson (2001) beskriver hur forskningen kring denna

multikultur ökade på 1970-talet i syfte att bidra med en förståelse av vilka kulturella effekter den ökande migrationen inom och till Västeuropa skulle få. Vidare poängterar Andersson hur den ökande globaliseringen lyft fram diskussionen kring individers kulturella rättigheter och religionsfrihet medan Benhabib (2002) i sin tur presenterar liberalismen som en ideologi som inte reglerar individers kulturella, religiösa eller estetiska övertygelser. Inom liberalismen ska staten ta avstånd från dessa ”privata angelägenheter” och låta den etniska mångfalden frodas.

Nguyen (2019) definierar multikulturalitet som ett samhälle där människor med olika nationaliteter kan existera sida vid sida, men myntar vidare begreppet interkulturalitet som en modell där samexistensen utvecklas till en interaktiv vardag mellan människor från olika kulturer. På så vis berikas och formas individernas vardag till en sammanstrålande helhet, något som enligt Nguyen behövs framför allt inom dagens utbildning där elevernas etniska mångfald ökar allt mer.

2.1.3. Funktionell mångfald

Funktionell mångfald belyser hur individer kan ha olika funktionsnedsättningar som kan påverka deras vardag i olika grad. Enligt Hallberg och Hallberg (2014) är en funktionsnedsättning antingen en medfödd eller senare uppkommen nedsättning i en persons fysiska, psykiska eller kognitiva funktioner, alternativt en kombination av dessa.

Jakobsson och Nilsson (2019) lyfter fram att samhällets syn på funktionsnedsättningar har varierat mellan olika perioder, vilket även kommit att påverka termer som personer med funktionsnedsättning benämns som. Termer som ”utvecklingsstörning” och ”handikapp” har blivit föråldrade allt eftersom samhället och dess attityder gentemot den funktionella mångfalden förändrats och skillnader mellan funktionsnedsättningar synliggjorts i högre grad. Därtill skiljer sig synen på funktionsnedsättningar beroende på vem som talar om dem och i vilket sammanhang. Konkretiserat lyfter Jakobsson och Nilsson fram hur en läkare ser på en individ med funktionsnedsättning ur en annan infallsvinkel än till exempel en lärare gör, vilket kan förklaras genom deras arbetsuppgifter. Jakobsson och Nilsson presenterar två modeller preciserade av världshälsoorganisationen (WHO) i den internationella klassifikationen av funktionstillstånd (ICF):

Den medicinska modellen. En funktionsnedsättning är ett problem på individnivå som kräver medicinsk behandling.

Den sociala modellen. En funktionsnedsättning är ett socialt problem som existerar på grund av den omgivande miljön.

Barow (2013) konstaterar att mångfald i dag i stort sett omgäende definieras som något positivt och berikande för gemenskapen utan att en kritisk granskning av vilka åtgärder som verkligen främjar mångfalden sker. Att enbart konstatera att en bred mångfald existerar löser enligt Barow inte utmaningarna som till exempel individer med funktionsnedsättning kan stöta på, utan stödande åtgärder kan komma att behövas för att ge individer med funktionsnedsättning samma utgångsläge som andra individer. Ur ett historiskt perspektiv lyfter Brusén och Printz (2006) fram hur samhällets inkluderande utveckling gentemot funktionell mångfald gått från ”handikappanpassning” till identifiering av hinder för att kunna undanröja dem och därmed redan inledningsvis öka tillgängligheten. Genom att fokusera på tillgänglighetsaspekten beaktas individer med funktionsnedsättning kontinuerligt på lika villkor som individer utan funktionsnedsättning.

2.2. Mediebevakning

Devereux (2014) skriver att media i regel består av kommunikation mellan två parter: sändaren och mottagaren. Sändaren kommunicerar ett budskap som mottagaren i sin tur mottar. Begreppet media rymmer såväl massmedier som till exempel dagstidningar och andra nyhetsmedier som sociala medier. Devereux betonar att medierna har en influerande roll i hur idrott, politik, kultur och dylikt kommuniceras ut till sina intressenter, det vill säga mottagarna. På det politiska planet utgör massmedier en plattform för debatt och ett underlag för politiker, staten och andra intressebevakningsparter att uttrycka sig inför en stor publik. Beträffande kulturkategorin inom massmedier visas samhället upp ur en social aspekt och kulturella uttryck tar form vilket bidrar till människors skapande av sociala identiteter. (Devereux, 2014)

Med tanke på sin breda publik besitter medierna en stor makt, men med den följer även ansvar. Castells (2010) definierar mediernas makt genom att synliggöra hur mediekommunikationen formar grunden för hur samhället uppfattas och vilka intressen samt värderingar som innehar ledande position i samhället. Enligt Castells har kommunikation och information utgjort den fundamentala maktkällan genom historien, samtidigt som nya aktörer, till exempel teknologins utveckling, globalisering och en förändrande medievärld bidragit till motkrafter som ständigt utmanar de gamla värderingarna som massmedier skapat.

Samtidigt som medierna har en stor makt i form av sin stora plattform skriver Strömbäck (2014) att medierna principiellt står maktlösa inför innehållet de producerar, eftersom innehållet skapas utifrån utomstående intressenter. Strömbäck fortsätter med att presentera hur medieforskning inom de senaste hundra åren omvandlat definitionen på media från att på 1920-talet vara allsmäktig till att i dagens läge enbart vara en bidragande faktor till påverkningsgraden hos människor eftersom personliga och sociala aspekter även är av betydelse. Likväl konstaterar Devereux (2014) att en kritisk granskning av medier blivit vanligare och frågeställningar kring vem som styr medieplattformen man är på, vilka krafter som skapar innehållet, hur väl mediebilderna representerar omvärlden, demokratins (brist på) inverkan på mediekällan och påverkan från ny media har aktualiserats i allt högre grad.

Utöver medier som styrs av marknaden tillkommer statsägda mediebolag som enligt Burton (2010) finansieras av staten men samtidigt i regel förväntas producera innehåll åt alla medborgare och hålla samma nivå som kommersiella mediebolag. Ferrell Lowe och Bardoel (2007) upphöjer statsägda mediebolags roll i att skapa en plattform som sprider oberoende information för en bred, diversifierad publik, vilket i praktiken innebär att då kommersiella medier kan definiera en klar målgrupp bland befolkningen och huvudsakligen rikta sig till den så är kravet på statsägda bolag att erbjuda någonting för alla medborgare i landet. Det nämnda kravet är enligt Ferrell Lowe och Bardoel viktigt, eftersom statsägda bolags kapital kommer från medborgarna.

Potter (2001) skriver att all media produceras till en publik samtidigt som all publik inte är intresserad av den media som produceras. Med den bakgrunden menas att medier måste segmentera sin publik i undergrupper baserat på bland annat geografi, demografi och social status. Segmenteringen består i princip av ett modernt

marknadsföringstänk där envar försöker definiera sin målgrupp för att sedan kunna erbjuda ett utbud som svarar på efterfrågan.

Burton (2010) konstaterar i sin tur hur teknologins utveckling och uppkomsten av flera medier har ändrat publikens beteende och hur mediebolag analyserar sin publik, till exempel kan publik i dag innebära ett antal siffror på en skärm som indikerar hur populär en artikel eller ett teve-program varit. Strömbäck (2014) skriver att mediernas makt minskat allt eftersom publiken via sociala plattformar kan interagera genom till exempel kommentarer och delningar, vilket i sin tur styr mediebolagens rapportering närmare utbudet. Samtidigt konstaterar Strömbäck att den här utvecklingen är paradoxal, eftersom medierna genom teknologin kan övervaka hurdan innehåll den anonyma publiken intresserar sig av.

Förutom att marknaden styr nyhetsrapportering hos mediebolag spelar journalisterna en viktig roll. Louw (2010) beskriver hur nyhetsredaktioner har olika diskurser och arbetssätt, men att de inte är homogena. Bland journalisterna finns olika åsikter och enligt Louw (2010) är det oftast de som innehar högre positioner som genomsyrar redaktionen med sina värderingar och direkt kan påverka hur redaktionens rapportering ska vara inriktad. Camauër och Nohrstedt (2006) antyder att journalistens inflytande på publiceringsmaterialet med tiden har ökat i takt med att politiker och andra aktörer börjat anpassa sina utspel för att nå maximal synlighet, exempelvis genom att uttrycka sig på ett sätt som lockar journalisten att ta med hela citatet istället för att skala av eller redigera bort personer ur en artikel. Camauër och Nohrstedt kallar utvecklingen för medialisering.

Louw (2010) skriver att journalister ständigt måste avgöra hurdan innehåll som är av publikens intresse och därmed värt att göra en nyhet om. Vad valet av nyheter beträffar skriver Johansson (2015) att journalister bör binda sig till journalismens normer och ideal: sanning, rättvisa, objektivitet, relevans och hänsyn.

2.2.1. Representation i media

Tidigare har vi konstaterat att kommersiella mediebolags aktioner styrs av deras behov att bibehålla sin publik och att även statsägda mediebolag konkurrerar med de kommersiella företagen, trots att de förväntas rikta sig till en bredare målgrupp än kommersiella bolag. Marknadsstyrningen är dock inte problemfri, eftersom den

medför en ökad risk för att minoriteter glöms bort. I boken *Media psychology* publicerad år 2003 redogör David Giles för hur media förmedlar en förvrängd världsbild till sin publik. Enligt Giles (2003) var män klart överrepresenterade i relation till kvinnor i Brittisk television under slutet av 1990-talet och etniska minoriteter var grovt underrepresenterade i teve-program i området södra Kalifornien, sett till hur många som egentligen bodde där. Förutom att män var överrepresenterade i Brittisk television menade Giles att det ofta förekom stereotypiska samt underlägsna bilder av kvinnor där de bland annat porträtterades annorlunda än män vilket enligt Jackson Harris (2009) bidrar till ett sexualiserat samhälle med framhävda könsroller.

Förklaringen till den manliga dominansen inom media finns enligt Thornham (2010) historiskt förankrad. Tidigare har kvinnliga positioner inom mediaorganisationer varit sällsynta och kvinnor överlag besuttit en svag roll i samhället där flera medierelaterade jobb varit förbjudna för kvinnor. Thornham skriver att rubbandet av den manliga dominansen härstammar från feministiska rörelser som i början närmast fokuserade på avsaknaden av kvinnor, men allt eftersom den feministiska ideologin utvecklades även kom att påverka mediasamhället utan en direkt fokusering på könsroller.

Giles (2003) konstaterar även att då etniska och funktionella minoriteter väl medverkade var det sällan på deras egna villkor, utan enligt den bilden majoriteten av befolkningen hade av dem. Mörkhyade personer refererades till som en och samma grupp, personer med samma religion förenklades till likasinnade personer och mångfalden bland individer med funktionsnedsättning var väldigt inskränkt och den marginella mångfalden som förekom var enligt Giles främst koncentrerad till synliga funktionsnedsättningar som till exempel personer som sitter i rullstol eller personer med kryckor. Frost (2010) synliggör vikten av etiskt korrekt rapportering då det gäller minoriteter som till exempel individer med funktionsnedsättning. Enligt Frost bör själva funktionsnedsättningen endast framstå i artikeln ifall den är relevant för nyheten, likväl som medier heller inte konstaterar att en person utan funktionsnedsättning saknar funktionsnedsättning om så är fallet.

Frosts (2010) argument delas av Zhang och Haller (2013) som studerat hur massmedier påverkat identiteten hos individer med funktionsnedsättning. Deras studie visar att de dominerande bilderna av individer med funktionsnedsättning som figurerar i medier är att de lever i en ofördelaktig situation, är offer eller har lyckats bra trots sin

funktionsnedsättning. Enligt Zhang och Haller (2013) väcker det här blandade känslor hos individer med funktionsnedsättning, eftersom andras förmåga att övervinna sin funktionsnedsättning kan vara upplyftande samtidigt som mediernas porträttering oftast är stigmatiserande. En nackdel med att vissa människor framstår som hjältar är att det höjer ribban för ”vanliga” med funktionsnedsättning. Plötsligt räcker de inte till som de är. Mediernas offerbild bidrar å sin sida med en känsla av att som innehavare av funktionsnedsättning vara mindre värd än individer utan funktionsnedsättning.

Giles (2003) konstaterar att det kring millennieskiftet fanns väldigt lite forskning kring förekomsten av personer med funktionsnedsättning i media. Briant m.fl. (2013) ger tyngd för Giles (2003) påstående genom att presentera en klar förändring i mängden nyheter det i Storbritannien producerats om personer med funktionsnedsättning mellan år 2004 och 2011. Samtidigt hade attityderna mot personer med funktionsnedsättning enligt Briant m.fl. (2013) blivit negativare.

Briant m.fl. (2013) lyfter fram problematiken med förändrade attityder eftersom det fortfarande råder en brist på interaktion mellan individer med och individer utan funktionsnedsättning, vilket gör medier till den informationskälla som skapar majoritetens bild av hur personer med funktionsnedsättning lever. Ellis och Goggin (2015) styrker teorin och tillägger att allmänhetens bild av individer med funktionsnedsättning fortfarande är inskränkt och bristfällig på grund av att medierna genom historien inte synliggjort en rättvis bild av dem. I fall där individer med funktionsnedsättning verkligen porträtterats på ett korrekt sätt har intresset för funktionsnedsättningar enligt Jackson Harris (2009) ökat betydande, vilket förstärker vikten av att förmedla en positiv, rättvis bild av individer.

En ytterligare orsak till att individer med funktionsnedsättning genom historien inte figurerat i medierna i någon större utsträckning kan förklaras i Rodans och Ellis (2011) teori om en kulturhistorisk problematik beträffande funktionsnedsättning och hegemonisk maskulinitet. Traditionell maskulinitet och funktionsnedsättningar är enligt Rodan och Ellis raka motsatsen till varandra, vilket satt i perspektiv med Giles (2003) redogörelser för mansdominansen inom mediebranschen presenterar något som kan härleds till ett samband.

2.3. Mångfald inom mediebevakning av idrott

Enligt Jackson Harris (2009) har sportkategorin inom media bland den största publiken av alla kategorier. Allt efter som medier kommersialiserats har kategorin sport blivit allt populärare tack vare dess breda publik vilket möjliggjort höga annonsintäkter för mediebolagen (Enbom & Carlsson, 2015). Giles (2003) konstaterar att sportens populära ställning bland människor lett till en stark popularitet inom media, men att en skillnad mellan media och verklighet aldrig varit så problematisk som inom sporten. Enligt Giles har media korrumpert sporten till den nivån att vissa regler inom idrottsgrenar till och med blivit uppdaterade för att lämpa sig bättre för mediebevakningen. Dessutom hamnar själva idrottsutövandet många gånger i skymundan, till förmån för någon viss händelse inom tävlingen som sedan blir en sensation.

2.3.1. Idrottsrapportering med fokus på jämställdhet mellan kön

Den historiska bakgrunden med en överrepresentation av män inom medierna är exceptionellt synlig inom sportjournalistiken. Jackson Harris (2009) konstaterar att sportjournalistiken troligen är det sista och mest envisa beviset på manlig suveränitet i journalistikens historia. Enbom och Carlsson (2015) samt Burton (2010) presenterar samma slutsats, liksom Giles (2003) som dessutom historiskt sett definierar sport som en aktivitet för män där muskler och styrka styr.

Det finns gott om tidigare forskning beträffande mediernas idrottsrapportering om män jämfört med kvinnor. Giles (2003) skriver att kvinnliga idrottare är underrepresenterade i medier trots att själva deltagandet inom grenar i själva verket är mer jämfördelat. Dessutom fokuserar rapporteringen om kvinnliga idrottare historiskt sett mer på icke-sportsliga faktorer som till exempel familj och utseende än på själva sporten, åtminstone i relation till rapporteringen om manliga idrottare (Burton, 2010; Enbom & Carlsson, 2015; Giles, 2003). Enligt Burton (2010) utgör rapporteringen av sport för kvinnor omkring tio procent av maxpotentialen. Jackson Harris (2009) konstaterar att kvinnorna inte bara får mindre synlighet i media, publiken utgörs även till största delen av män. Därtill ställer Jackson Harris (2009) frågan om mediernas intensivare bevakning av sport för herrar enbart grundar sig på ett större

intresse av sport för herrar, eller om medias större bevakning av sport för herrar är ett resultat av att intresset för sport för herrar är större än för motsvarande sport för damer.

Enligt Jackson Harris (2009) har de Olympiska spelen (OS) varit en starkt bidragande faktor till att sport för kvinnor får en ökad synlighet i medier. Samtidigt konstaterar Jackson Harris att synligheten för idrottande kvinnor oftast förekommer i samband med tävlingar där även män deltar, till exempel OS och tennisturneringen Wimbledon. Idrottsevenemang där enbart kvinnor tävlar får mycket mindre synlighet.

Det senaste decenniet har dock en omfattande förändring i mediernas idrottsrapportering börjat synas. Det råder dock inget tvivel om att vissa medier är längre hunna i sitt jämställdhetsarbete än andra. Exempelvis kan statsägda Yle i Finland lyftas fram som en aktör där jämställdhetsarbete främjas. I ett pressmeddelande från 2017 (Pokkinen, 2017, 7 juli) redogörs för tre nya sätt som finskspråkiga Yle Urheilu och svenskspråkiga Yle Sporten kommer främja jämställdhet mellan könen. Till dessa löften hör bland annat att öka bevakningen av damidrott såväl kvalitativt som kvantitativt.

Ett annat exempel på en ökad jämställdhet mellan könen är den finlandssvenska dagstidningen Hufvudstadsbladet (hbl) som enligt sportchef Filip Saxén (2018, 31 mars) sedan 2018 främjar en jämställd sportbevakning. Hbl:s arbete har bland annat lett till att damernas världsmästerskap i ishockey föreslås åtnjuta samma status som herrarnas då Finlands TV-lag uppdateras (Saxen, 2020, 15 oktober). Som exempel från utlandet kan statsägda Sveriges television (SVT) lyftas fram. Bolaget påbörjade en jämställd bevakning av idrott så tidigt som 2015 (Edlund Jönsson, 2019, 20 februari). En jämställd idrottsbevakning innebär att damer och herrar ges lika mycket synlighet i medier, något som public service-kanalerna beaktar i viss utsträckning, medan kommersiella medier, med vissa undantag, fortfarande är mansdominerade.

2.3.2. Idrottsrapporteringen och den etniska mångfalden

Ur ett historiskt perspektiv konstaterar Giles (2003) och Burton (2010) att idrotten har kapacitet att sammanföra kulturer och nationaliteter som annars varit splittrade. Samtidigt konstaterar Giles (2003) samt Enbom och Carlsson (2015) att det stundom förekommer rasistiska och stereotypiska åsikter inom medier, till exempel i form av en diskurs där utgångsläget är att alla svarta löpare är snabba – alltså måste svarta

människor vara en snabbare ras. Burton (2010) skriver att media oftast ändå konstruerar en bra bild av relationer mellan sport och ras, men ifrågasätter avsaknaden av mörkhyade tränare eller sportkommentatorer. Vidare fortsätter Burton med att konstatera att media på grund av detta inte stöder minoriteters ställning inom själva sporten och därmed även rubbar mediernas ställning beträffande social jämlikhet.

Van Sterkenburg m.fl. (2010) skriver att sportkommentatorer i all hast i misstag kan ge uttryck för rasifierade ideologier eftersom de har så kort tid att tänka innan de måste säga något. Dessa övertramp brukar allmänheten dock ha överseende med då idrott och media diskuteras. Vidare konstaterar Van Sterkenburg m.fl. (2010) att vissa etniska och rasifierade perspektiv kan vara mer framträdande inom sportjournalistiken än i övrig journalistik, till exempel i form av rapportering om en tidigare asylsökande som blivit fotbollsprouffs. Ett annat exempel som Van Sterkenburg m.fl. presenterar är hur en nederländsk tidning rapporterar om den ”turkiska vågen” som genomsyrar nederländsk fotboll där den bakomliggande grunden för påståendet är fotbollspelares rötter i Turkiet.

I en annan studie genomförd av Van Sterkenburg och Knoppers (2012) undersöks nederländsk medias rapportering om idrott ur ett etniskt perspektiv. Där framgår hur idrottsrapporteringens diskurs följer den vita idrottaren (vilken även utgör majoriteten av Nederländernas toppidrottare), men att en förändring börjat synas. Den rådande diskursen beror på en avsaknad av journalister som själva tillhör etniska minoriteter och lyfter fram journalisternas behov av att vara uppmärksamma på sin egen ”vithet” för att därmed kunna inse sin egen position ur ett utomstående perspektiv. Den insikten leder enligt Van Sterkenburg och Knoppers i sin tur till en mer objektiv rapportering.

Ur ett översiktsperspektiv på sportens roll i medier i USA konstaterar Reyna (2011) hur idrotten gett en röst åt afroamerikaner i det amerikanska samhället och samtidigt bidragit till jämlikhet mellan raser och multikulturalism. Då mörkhyade idrottare funnit en plats i idrottens finrum har de kunnat använda sina plattformar och massmediekulturen till att fungera som rollmodeller, ikoner och främjare av jämlikhet samt motarbeta rasism och skapa en positiv bild av integration. Reyna konstaterar även att åsikter om rasism genomgått en förändring mellan generationer som kan fortsätta då idrottare använder sin makt för att främja likabehandling.

Hughey och Goss (2015) undersökning av engelskspråkiga massmediers konstruktion av idrott, gener och ras tyder samtidigt på att medier utgör en unik plattform för rasifiering samt rasistiska diskurser i en tidsålder vars dialog kretsar kring färgblindhet och postrasifierade diskurser. Hughey och Gross motiverar studiens resultat med att majoriteten av de medier som deltog i studien vidhåller ras som en biologisk faktor (som leder till idrottsframgångar) utan att vara öppensinnade gentemot annan forskning. Sammanfattningsvis kan alltså konstateras att den etniska mångfalden förekommer i såväl positiva som negativa ordalag inom idrottsrapporteringen.

2.3.3. Idrottsrapporteringen av idrottare med funktionsnedsättning

Enligt Rees m.fl. (2017) har det skett en positiv utveckling angående förekomsten av idrottare med funktionsnedsättning i media. Trots det erhåller elitidrottare med funktionsnedsättning mindre synlighet än idrottare utan funktionsnedsättning, och porträtteringen av idrottarna är olika. Rees m.fl. (2017) skriver att idrottare med funktionsnedsättning presenteras ur ett medicinskt perspektiv, det vill säga att funktionsnedsättningen utgör det centrala elementet, och dessa idrottare porträtteras ofta som hjältar som övervunnit sin funktionsnedsättning, ett fenomen som medier över lag använt sig av tidigare enligt Zhang och Haller (2013).

Utomstående människors syn på idrottare med funktionsnedsättning, eller paraidrottare som de även kallas enligt Internationella Paralympiska Kommittén (IPC), och deras förmågor är enligt Purdue och Howe (2012) komplex. I deras studie problematiseras idrottaren och frågeställningen om man ska tala om en idrottare med funktionsnedsättning eller en paraidrottare uppstår. Purdue och Howe citerar Storbritanniens mest kända paraidrottare Tanni Grey-Thompson som kommenterar den australiensiske parafriidrottaren Oscar Pistorius deltagande i 400 meter för herrar under OS. Pistorius båda ben var amputerade nedanför knäna men han tävlade mot idrottare utan funktionsnedsättning. Grey-Thompson konstaterade att hon varken tror att det handlar om ifall han har en fördel eller om det är till nackdel att ha benproteser – han är helt enkelt för annorlunda.

Resultatet av Purdues och Howes (2012) studie visar att allmänhetens åsikter om paraidrottare går isär där somliga anser att paraidrott, i det här fallet Paralympiska spelen, ska refereras till som ett vanligt sportevenemang för elitidrottare medan andra

anser att det är idrottarnas funktionsnedsättningar som ger helheten värde och en mening. Buysse och Borcharding (2010) fann i sin studie om mediebevakningen av Paralympiska spelen 2008 att manliga utövare anses vara mer kompetenta atleter än övriga idrottare och att manliga paraidrottare inom rullstolssporter fick mer mediesynlighet än övriga grenar. Under Paralympiska spelen togs enligt Buysse och Borcharding 152 bilder till media, vilket var en anmärkningsvärt liten del i sig. I ungefär en fjärdedel av fallen var personerna på bilderna antingen tidigare nämnda Pistorius eller Natalie du Toit, de enda två paraidrottare som tävlat mot idrottare utan funktionsnedsättning. Det här påvisar enligt Buysse och Borcharding ett möjligt antagande om att en idrottare värderas högre om hen tävlar mot idrottare utan funktionsnedsättning.

Tabell 1. Finskspråkiga artiklar om paraidrott 2020

Medieaktör	Sökord	Träffar
Yle	vammaisurheilu	15
Helsingin Sanomat	vammaisurheilu	8
Ilta Sanomat	vammaisurheilu	2

En översikt (se Tabell 1) av tre ledande medieaktörer i Finland bekräftar Rees m.fl.:s (2017) resultat angående mediebevakningen av idrottare med funktionsnedsättning. Trots att statsägda Yle producerat nästan dubbelt fler artiklar än Helsingin Sanomat så är femton artiklar en bråkdel av det totala antalet producerade artiklar inom sporten. Av dessa femton artiklar handlar åtta om paraidrott (sport som utövas av idrottare med funktionsnedsättning) i rullstol som är Finlands mest kända paraidrottare Leo-Pekka Tähtis gren. Av åtta artiklar om paraidrott i rullstol handlar fyra om Tähti, vilket innebär att mer än en fjärdedel av artiklarna som Yle skrev om paraidrott år 2020 handlade om en och samma person. I det här skedet är det ändå skäl att komma ihåg att medier inte nödvändigtvis kategoriserar alla artiklar, vilket innebär att flera artiklar kan ha skrivits om paraidrott trots att de inte dök upp i sökningen.

Som tidigare nämnts konstaterar Jackson Harris (2009) att OS innebar ett genomslag för kvinnliga idrottares synlighet i media, något som även gäller för paraidrottare. Pullen, Jackson och Silk (2019) skriver att Paralympiska spelen (Olympiska spelen i

paraidrott) har blivit en viktig arena för idrottare med funktionsnedsättning allt eftersom Paralympiska spelen överstigit nyhetströskeln i medier i en global kontext, vilket även Beacom m.fl. (2016) nämner. Kolotouchkina m.fl. (2021) definierar Paralympiska spelens roll som ännu starkare och kallar spelen för den allra viktigaste händelsen för idrottare med funktionsnedsättning. I kombination med den ökade synligheten konstaterar dePauw och Gavron (2005) att utomstående attityder till individer med funktionsnedsättning ändrat allt eftersom medier rapporterat mer om paraidrott.

Pullen m.fl. (2019) undersökte hur media i Storbritannien försöker locka publik att se på de Paraolympiska spelen. Deras resultat påvisar en nationalistisk strategi som bygger på att speciellt fokusera på de grenar som anses mest lockande för publiken. Som lockande faktorer beskrivs idrottare från Storbritannien som har goda medaljchanser i sina grenar och paraidrottsgrenar som påminner om ”vanlig” idrott. Dessa idrottare presenteras sedan enligt Pullen m.fl. som bevis på lyckad inkludering av idrottare med funktionsnedsättning. Vidare problematiseras den här presentationen i studien eftersom en klyfta riskerar skapas mellan paraidrottare som inte hör till medaljfavoriter eller påminner om idrottare utan funktionsnedsättningar och övriga idrottare.

Beacom m.fl. (2016) undersökte mediebevakningen av Paralympiska spelen som arrangerades år 2012 och år 2014 och fann en ökning både vad gäller kvantiteten och kvaliteten på innehållet såväl inför som under spelen. Resultaten var dock inte enbart positiva, eftersom de visade att det medicinska synsättet på funktionsnedsättning fortfarande var dominerande i rapporteringen. Likväl presenterades idrottare med funktionsnedsättning fortfarande på ett stereotypiskt sätt. En intressant slutsats i studien var att sociala medier medfört en ökad möjlighet för idrottare med funktionsnedsättning att på egna villkor reflektera kring sitt resultat och sina personliga perspektiv som idrottare med funktionsnedsättning, vilket i en viss mån kan komma att förändra medierapporteringen om paraidrott. (Beacom m.fl., 2016)

Med tanke på att det skedde en strukturell ökning av mediebevakningen från Paralympiska spelen år 2012 till år 2014 är resultaten som Kolotouchkina m.fl. (2021) kommit fram till oroväckande. Kolotouchkina m.fl. studerade hur Spaniens statsägda broadcastingbolag RTVE rapporterade från Paralympiska spelen år 2014, 2016 och

2018. Resultaten bör inte generaliseras internationellt, men påvisar en progressiv minskning i rapporteringen, vilket hämmar den bild som allmänheten får av paraidrott. Kolotouchkina m.fl. presenterar i en tabell hur RTVE år 2014 publicerade 16 nyheter från paraolympiska spelen jämfört med tolv år 2016 och endast fyra år 2018. Speciellt oroväckande är minskningen från år 2014 till 2016 med tanke på att Spanien hade nio idrottare med i Paraolympiska spelen 2014 och hela 128 idrottare med år 2016. Som helhet innebär dessa resultat dessutom att Spaniens idrottare med funktionsnedsättning är som osynligast under det evenemang som är allra viktigast för dem. (Kolotouchkina m.fl., 2021)

Utgående från en artikel ur finska Helsingin Sanomat (STT, 2020, 9 september) ser situationen inte lika mörk ut i Finland som i Spanien enligt det resultat Kolotouchkina m.fl. (2021) påvisar. Helsingin Sanomats nyhet bygger på finska statens idrottsråds ställningstagande där de kräver att Paralympiska spelen läggs till listan över evenemang som är av samhällsintresse. Rent konkret skulle det innebära att de Paralympiska spelen bör sändas gratis till alla finländare på teve.

Om man dock analyserar de senaste idrottsgalorna i Finland kan en viss skillnad urskiljas mellan den senaste Idrottsgalan år 2021 och den finlandssvenska idrottsgalan 2020. Medan den finlandssvenska idrottsgalan prisades av deltagarna för att uppskatta paraidrotten (Simonsen, 2020, 25 januari) var ett stort samtalsämne under Idrottsgalan avsaknaden av kvinnor bland nomineringarna. Saxen (2021, 15 januari) konstaterar att blott en fjärdedel av de nominerade idrottarna var kvinnor. Bland de tjugo kandidaterna till årets idrottare fanns endast en idrottare med funktionsnedsättning, Leo-Pekka Tähti. Kandidaterna i flera av kategorierna nominerades av sportjournalistförbundet. Av pristagarna på Idrottsgalan var ingen vinnare en paraidrottare. Leo-Pekka Tähti är i dagsläget den enda paraidrottaren som blivit årets idrottare i Finland då han röstades fram år 2017 (Parkkinen, 2017, 17 januari).

3. Metod

I det här kapitlet beskrivs avhandlingens metod och genomförande. Inledningsvis presenteras syftet och forskningsfrågorna, samt val av metod och forskningsansats. Sedan beskrivs datainsamlingsmetoden, följt av urval och avgränsningar. Slutligen redogörs för databearbetning, kvalitetsaspekter samt forskningsetiska aspekter.

3.1. Syfte och frågeställningar

Det övergripande syftet med den här avhandlingen är att undersöka hur sportjournalister beaktar mångfaldsfrågor i sin medierapportering. Mer specifikt undersöks vilken status idrottare med funktionsnedsättning åtnjuter inom sportjournalisters definition på mångfald samt vilken inställning sportjournalister har kring paraidrottens synlighet i media. Utgående från syftet har tre forskningsfrågor formulerats:

1. Hur fattas besluten med avseende på rapporteringens innehåll?
2. Hur definierar sportjournalister begreppet mångfald?
3. Hur upplever sportjournalister att mångfald syns i idrottsrapportering över lag och specifikt i Yle Sportens rapportering?

Tanken med den första forskningsfrågan är att ta reda på hur man på sportredaktionen väljer ut vilka idrottshändelser och prestationer som har ett nyhetsvärde i sig och vilka man väljer att inte göra en nyhet på. Meningen med den andra forskningsfrågan är att undersöka hur sportjournalister personligen definierar mångfald och vilka associationer de får när de tänker på mångfald. Den tredje forskningsfrågan ämnar ta reda på i vilken mån sportjournalister upplever att idrottsrapporteringen synliggör och beaktar mångfald i dagens läge, såväl ur ett generellt perspektiv som inom deras eget bolag.

3.2. Metod och genomförande

Enligt Holme och Solvang (1991) är metoden ett redskap som hjälper forskaren att uppnå de målsättningar som undersökningen har. Metoden brukar ofta delas in i

kvalitativ metod och kvantitativ metod beroende på hurdan information som undersöks och hur man går tillväga (Denscombe, 2016; Holme & Solvang, 1991). Vid användning av den kvalitativa metoden är målet inte att generalisera forskningsresultatet utan snarare att fördjupa sig i en problematisering, medan resultat av en kvantitativ forskning är generella (Holme & Solvang, 1991; Olsson & Sörensen, 2011). Vid användning av en kvalitativ metod skriver Denscombe (2016) att forskaren har en större roll i samlandet av information jämfört med i den kvantitativa metoden.

Olsson och Sörensen (2011) beskriver kvalitativ forskning som ett successivt samarbete med informanterna där frågeställningarna som undersökningen bygger på fördjupas an efter. Därtill skriver Olsson och Sörensen att forskare entydigt formulerat sina frågeställningar i förväg då de undersöker ur ett kvantitativt perspektiv och inte har någon kontakt med informanterna på förhand. I en kvalitativ metod för forskaren enligt Olsson och Sörensen dialog med informanten innan själva intervjuerna inleds till exempel i form av personlig kontakt före intervjusituationen.

Till den här studien valdes ett kvalitativt tillvägagångssätt, eftersom syftet var att utgående från kvalitativa intervjuer analysera informanternas tankar och åsikter på ett djupare plan för att sedan bilda en uppfattning om vilka faktorer som styr idrottsrapporteringen. Enligt Nyberg och Tidström (2012) förknippas dylika analyser med kvalitativ forskning. Även Fejes och Thornberg (2015) betraktar djupgående analyser som en kvalitativ metod samt tillägger kvalitativa kännetecken som ett tolkande arbetssätt och en närhet till materialet man forskar i.

3.2.1 Studiens design

Eftersom avhandlingen enbart använder Yle Sportens sportjournalister som informanter föreföll fallstudie som ett naturligt val av design för avhandlingen. Yin (2013) skriver att en fallstudie undersöker fenomen i nutiden. Enligt Olsson och Sörensen (2011) lämpar sig fallstudier vid ingående studier av ett fall, en person, en grupp eller en social enhet. Denscombe (2016) konstaterar att fallstudier fokuserar på ett eller ett fåtal förekomster av särskilda fenomen i syfte att på ett djupare plan undersöka händelser, förhållanden och erfarenheter relaterade till fenomenet. Bogdan och Knopp Biklen (2007) skriver att fallstudiens riktning kan förändras allt eftersom arbetet fortskrider beroende på om förutsättningarna förändras.

Denscombe (2016) definierar fallstudien som ett koncept med breda ramar inom samhällsforskningen och lyfter fram den för fallstudier utmärkande faktorn att endast en undersökningsenhet (i den här avhandlingen Yle Sporten) beaktas. Då en forskare använder fallstudier som ansats väljs fallen inte slumpmässigt, utan snarare för dess för undersökningen kännetecknande drag. Vidare kan valet av fall bero på flera olika faktorer, till exempel om undersökningen, likt denna avhandling, är beställd.

3.2.1. Urval och avgränsningar

Merriam (2011) konstaterar att forskaren bör avgränsa fallet som undersöks och därefter specificera fallet samt välja en urvalsmetod antingen före eller efter datainsamlingen. Enligt Holme och Solvang (1991) är urvalet av undersökningspersoner avgörande för undersökningen. Ifall fel personer väljs för studien kan undersökningen i värsta fall bli värdelös sett till utgångspunkten då arbetet inleddes (Holme & Solvang). Kvale och Brinkmann (2009) skriver att antalet intervjupersoner kan variera beroende på undersökningen. De rekommenderar att man intervjuar en tillräcklig mängd och konstaterar samtidigt att kvalitativa intervjuer ofta tenderar ha för få eller för många personer som intervjuats. Nackdelen med ett lågt antal intervjupersoner är enligt Kvale och Brinkmann en låg generaliserbarhet och motsatsen, ett för stort urval, resulterar i en svårighet att mer ingående tolka intervjumaterialet.

Holme och Solvang (1991) skriver att syftet med kvalitativa intervjuer bör vara att skapa en grund för djupare uppfattningar om fenomenet som studeras. Därmed kan informationsinnehållet enligt Holme och Solvang ökas genom ett rikt utbud av intervjupersoner som skäligen kan anses besitta kunskap inom området som undersöks. I den här avhandlingen avgränsades urvalet till sportjournalister inom Svenska Yle (Yle Sporten) eftersom avhandlingen är en fallstudie av och i samarbete med Svenska Yle. Inom dessa ramar intervjuades såväl sportjournalister som främst arbetar med dagliga sportnyheter och referat samt sportjournalister som jobbar med programmet Sportliv som kännetecknas av ett mer djupgående angreppssätt och påminner om korta dokumentärer. De flesta personerna som intervjuades var män, men även kvinnor intervjuades.

Enligt Nyberg och Tidström (2012) är det viktigt att finna trovärdiga svar på frågorna som ställs. Vidare skriver Nyberg och Tidström att processen underlättas genom att forskningsområdet avgränsas tillräckligt. Eftersom den här avhandlingen producerats inom det specialpedagogiska vetenskapsområdet vid Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier vid Åbo Akademi har jag valt att fokusera främst på den funktionella mångfalden bland idrottare. Samtidigt är avhandlingen ett samarbete med Svenska Yle och på önskemål av dem undersöks mångfald bland människor ur ett bredare perspektiv, även innefattande kön och etnicitet. Avhandlingens viktigaste fokusområde är dock avgränsat till den funktionella mångfalden.

3.2.2. Datainsamlingsmetod

Fallstudien tillåter olika datainsamlingsmetoder beroende på syfte. I min fallstudie samlades materialet in genom kvalitativa intervjuer. Enligt Kvale och Brinkmann (2009) samt Trost (2010) försöker man genom kvalitativa intervjuer förstå världen ur den intervjuades synvinkel samt utgå från deras erfarenheter vid skapandet av mening för forskningen. Rennstam och Wästerfors (2015) poängterar å sin sida att intervjuaren via intervjuer får en mer mångsidig bild av livsvärlden hos personen som intervjuas. För att så ska kunna ske krävs dock ett välfungerande samspel bland intervjuaren och personen som intervjuas eftersom samspelet avgör mängden information som berättas (Yin, 2013). Vidare skriver Yin att en fruktbar intervju innehåller sex punkter: Forskaren ska inte prata för mycket, låta bli att styra intervjun, förbli neutral, bibehålla en god relation med informanten, använda sig av en intervjuguide och analysera redan under intervjuens gång.

Inför valet av intervjuförfarande bekantade jag mig med Merriam (2011), Starrin och Renck (1996), Trost (2010) samt Larsen m.fl. (2009). Starrin och Renck (1996) lyfter fram två former av forskningsintervjuer: standardiserade och ostandardiserade. Vid standardiserade intervjuer använder sig forskaren av ett strukturellt schema med intervjufrågor, medan ostandardiserade intervjuer inte innefattar ett schema (Starrin & Renck, 1996). Merriam (2011) presenterar en form av medelväg i halvstrukturerade intervjuer där ett utkast med intervjufrågor förekommer men frågeställningen och ordningsföljden kan variera. Trost (2010) skriver att intervjuer med hög standardisering är kännetecknande för kvantitativa tillvägagångssätt, medan låg standardisering är vanligt vid kvalitativa intervjuer. Vidare konstaterar Trost att

intervjuer med låg standardisering innebär att intervjuaren formulerar sig enligt hur personen som intervjuas talar, frågorna förekommer i för den enskilda intervjun lämplig ordning och möjliga följdfrågor tillkommer beroende på vad personen som intervjuas svarar.

Enligt Larsen m.fl. (2009) kan intervjuer antingen strukturerade eller ostrukturerade. Struktureringen av intervjuer påminner om den ovan nämnda standardiseringen, samtidigt som åsikter om strukturering går isär bland forskare. Medan Larsen m.fl. likställer strukturerade eller ostrukturerade intervjuers betydelse med standardiserade eller ostandardiserade menar Trost (2010) att en strukturell intervju innebär att intervjun håller sig till ett område samtidigt som ostrukturerade intervjuer tangerar flera områden.

Larsen m.fl. (2009) rekommenderar att intervjuer är strukturerade till en viss grad för att underlätta intervjuförandet hos oerfarna forskare. Således valde jag att sammanställa en intervjumanual (se bilaga 1) med frågor som varje person som intervjuades skulle svara på. Till sin natur var frågorna öppna, vilket gav en större bredd bland svaren. Intervjufrågorna tangerade såväl personliga tankar och åsikter som redaktionella beslut och generella situationer i samhället, vilket enligt Trosts (2010) definition kunde benämnas som ostrukturerade intervjuer eftersom flera områden tangerades. Förutom de på förhand nedskrivna intervjufrågorna ställdes följdfrågor utgående från tidigare svar, vilket sänkte standardiseringen av intervjun. Således var intervjuerna till sin natur halvstrukturerade med en relativt låg grad av standardisering, trots intervjumanualen som användes.

Intervjuerna utfördes under en dryg veckas tid mellan den 19:e februari och 26:e februari 2021. Inför intervjuerna var jag i kontakt med sportchefen på Svenska Yle som sedan i sin tur frågade de anställda om de kunde tänka sig att medverka i avhandlingen. Sammanlagt gick tio personer med på att intervjuas och således utfördes tio kvalitativa intervjuer. Fyra personer ville inte ställa upp. Sportchefen bifogade sedan en e-post lista av personerna som ställt sig till förfogande. Från och med att sportchefen skickade listan till mig var all fortsatt kontakt mellan mig och informanterna anonym. Var och en kontaktades enskilt av mig och vi kom per e-post överens om tid för intervju. Intervjuerna utfördes via videokontakt på

datorprogrammet Zoom dels på grund av att informanterna befann sig på olika håll i landet och dels på grund av pandemiläget.

3.3. Databearbetning och analys

Alla intervjuer bandades in och transkriberades med samtycke av informanterna. Kvale och Brinkmann (2009) skriver att transkribering innebär omvandlandet av material från en form till en annan, i det här fallet från ljud till text. Ahre och Svensson (2011) konstaterar att transkribering kan utföras på olika sätt beroende på hur noggrant själva intervjun kommer analyseras. Jag valde att transkribera intervjuerna i sin helhet för tydlighetens skull. Transkriberingarna resulterade i 74 sidor text.

För analysen onödiga tveksamheter som ”hmm” och ”öö” har uteslutits från transkriberingarna, onödiga tilläggsord som ”liksom” likaså. Dyliga uttryck kan lämnas bort då de inte tillför något till studien (Gillham, 2008). Citaten omvandlades sedan till korrekt svenska för att undvika språkliga slanguttryck som kunde äventyra informanternas anonymitet. Upprepningar i form av exempelvis ”dehären, dehären” förkortades så att det överflödiga ordet utelämnades. Därtill omskrevs vissa ”vi” till ”man” med syftet att göra citaten fullständigt oigenkännbara. Genom transkriberingen bekantade jag mig även närmare med materialet och tolkningsprocessen av det påbörjades (Ahre och Svensson, 2011). Därtill underlättar transkribering själva analysen av intervjuerna med fokus på jämförelser och sammanställning av svaren (Denscombe, 2016).

3.3.1. Kvalitativ innehållsanalys

Yin (2013) skriver att en analys syfte är att tolka, beskriva och förstå studiens fenomen. Som analysmetod för bearbetning av datamaterialet har kvalitativ innehållsanalys använts. Vid användningen av kvalitativ innehållsanalys är forskaren själv enligt Nyberg och Tidström (2012) det viktigaste analysredskapet. Nyberg och Tidström skriver att en kvalitativ innehållsanalys innebär att informanternas enskilda svar analyseras enskilt för att sedan jämföras med varandra och till slut sammanföras. Processen vid kvalitativ innehållsanalys sker i form av ett systematiskt arbete genom organisering av materialet och ett aktivt letande efter mönster och skillnader bland informanternas svar för att sedan kunna dra slutsatser (Fejes & Thornberg, 2015;

Larsen, 2009; Yin, 2013). Merriam (2011) tillägger att innehållet styr själva kategoriseringen vid innehållsanalys samt att syftet och forskningsfrågorna ska avgöra vilket innehåll som observeras.

I den här avhandlingen har materialet analyserats genom tidigare nämnda kvalitativ innehållsanalys som analysmetod eftersom materialet till sin natur uttryckligen lämpar sig för förfaringssättet i fråga. Informanternas enskilda uttalanden har rent konkret analyserats i syfte att sammanfogas för att bilda större helheter som påminner om eller skiljer sig från varandra inom ramarna för data som samlades in. Detta systematiska tillvägagångssätt inspirerat av Yin (2013) och Merriam (2011) har skapat övergripande bilder över tankar, definitioner och attityder hos sportjournalisterna som inkluderats i studien. Nybeg och Tidström (2012) synliggör dock ett problem som stundvis kännetecknar kvalitativa analysmetoder. Problemet grundar sig på att analysen utgår ifrån avhandlingens teoretiska referensram, vilket kan medföra en ofullständig analys ifall intervjuer som inte hålls inom ramarna avsiktligt lämnas bort. I den här studien förekom inget sådant problem eftersom grunden för min analys bestod av informanternas svar.

Med ovan nämnda utmaning i åtanke och för att öka tillförlitligheten i den kvalitativa innehållsanalysen har materialet bearbetats grundligt. Innehållet är i enlighet med vad Hsieh och Shannon (2005) skriver indelat i en av de tre metoder som en kvalitativ innehållsanalys kan utformas av. Hsieh och Shannon kallar metoderna induktiv, deduktiv och summerande innehållsanalys. Med induktiv innehållsanalys menas att forskarens material plockas direkt ur forskningsdatat. Deduktiv innehållsanalys innebär att resultaten skapas utgående från en redan utformad teori. I den tredje och sista analysmetoden, summerande analys, används nyckelord och innehåll som jämförelsegrund (Hsieh och Shannon, 2005). För avhandlingen i fråga föreföll ett induktivt tillvägagångssätt mest lämpligt, dock utgår jag inte från den empiriska ändan inom ramarna av min forskning vilket tyder på att analysen inte är helt induktiv.

Under själva analysprocessen har jag utgått från forskningsfrågorna då jag bearbetat all insamlad data. Redan vid planeringen av vilka frågor som ska utgöra grunden för intervjuerna har jag grupperat intervjufrågorna utgående från den forskningsfråga som i första hand besvaras. Efter intervjuerna har materialet transkriberats noggrant. På det sättet fick jag en solid grund att stå på då jag från början av analysen av

transkriberingarna kunde göra en grovindeling i tre delar utgående från mina tre forskningsfrågor.

Vid noggrannare genomgång av själva transkriberingarna färgkodades texten så att varje forskningsfråga representerade en färg. Därmed fick jag via en systematisk genomgång av allt material klara ramar att utgå från i avhandlingens resultatdel, där en färg representerade svaret på en forskningsfråga. Genom att först läsa igenom alla transkriberingar grundligt och samtidigt märka ut för avhandlingen relevanta svar och fraser skapades en analyserbar överblick av allt material. Därefter analyserades det relevanta materialet i syfte att finna skillnader och samband som kunde presenteras i resultatdelen. Den kvalitativa innehållsanalysen följde alltså kriterier som jag tidigare nämnt och arbetsmodellen som jag nyss beskrivit och som presenteras av Hsieh och Shannon (2005).

3.4. Forskningsetiska aspekter

Enligt Merriam (2011) ska all forskning vara trovärdig och pålitlig för att kunna ha effekt. Vidare skriver Nyberg (2012) att varje student och forskare har ett juridiskt ansvar att följa god vetenskaplig praxis och säkerställa en hög kvalitet på forskningen de bedriver. Med det menas att forskningen bör eftersträva ett sanningsenligt resultat som bidrar till den vetenskapliga kunskapen, tar hänsyn till upphovsrätten och skyddar de som deltar i forskningen. Enligt Olsson och Sörensen (2011) innefattar forskningsetiska aspekter alla former av vetenskapliga arbeten och skiljer inte på kvalitativ eller kvantitativ forskning.

Olsson och Sörensen (2011) nämner olika kriterier som en seriös forskare med sin forskning bör uppfylla. *Informationskravet* betyder att personerna som intervjuas ska få begriplig information gällande vad de medverkar i och vad själva syftet med forskningen är. *Begriplighetskravet* innebär att forskaren uppfyller informationskravet på ett sådant sätt att även en icke insatt person förstår vad hen ger sig in på. *Samtyckeskravet* vittnat om att personerna ska ge sitt samtycke till deltagandet i undersökningen och göras medvetna om att man när som helst får avbryta, utan konsekvenser. Med *konfidentialitetskravet* menas att deltagarnas uppgifter behandlas konfidentiellt, och *nyttjandekravet* säkerställer att uppgifterna enbart används för forskningens ändamål.

Olsson och Sörensen (2011) förklarar konfidentialitetskravet på ett djupare sätt i form av att intervjupersoners integritet och privatliv bör stärkas och att forskaren är tvingad till tystnadsplikt och handlingssekretess. Intervjuer ska vara konfidentiella och obehöriga ska inte ha tillgång till materialet. Dessutom ska personer som läser den färdiga rapporten omöjligen kunna känna igen en enskild person som medverkat i undersökningen.

Enligt Kvale och Brinkmann (2009) bör forskningen vara till nytta för vetenskapliga och mänskliga intressen. Potentiella etiska frågor bör beaktas redan då arbetet inleds och genomsyra arbetsprocessen. Inför intervjusituationer bör undersökningspersonernas personliga konsekvenser övervägas eftersom de kan påverka intervjun. Likväl bör forskaren i sitt arbete presentera icke omformat material som utgår från vad intervjupersoner sagt i intervjuerna. Detta innebär samtidigt ett behov av att evaluera hurdan makt personerna som intervjuats ska ha över sina svar i efterhand.

I den här avhandlingen garanteras informanternas anonymitet, och inkluderade citat omskrivs vid behov så att inte heller kolleger ska kunna känna igen vem som uttryckt sig hur. Alla citat omarbetades dessutom till standardsvenska. Detta utan att förvränga innehållet. Personerna som intervjuats har inte givits tillgång till sina svar i efterhand, samtidigt som ingen heller bett om det. Vissa värdefulla citat som däremot skulle hota en persons anonymitet har istället omformulerats så att de framkommer i texten och inte specifikt i ett citat. Intervjuerna har förvarats otillgängliga för andra människor och sedan förstörts. Även inbandningarna har förstörts. Att trygga anonymiteten hos studiens deltagare har varit extra viktigt i den här avhandlingen då Yle Sporten är en förhållandevis liten redaktion och risken att enskilda informanter identifieras därmed är större.

3.4.1. Validitet och reliabilitet

Reliabilitet, eller tillförlitlighet uttrycker enligt Olsson och Sörensen (2011) hur pålitlig en studie är. Kvale och Brinkmann (2009) skriver att reliabiliteten behandlar risken för att informanterna ändrar sina svar under en intervju eller svarar olika i olika intervjuer, något som enligt Holme och Solvang (1991) till exempel kan vara riskabelt då informanter har en djup kunskap om ämnet de intervjuas i. Enligt Larsen m.fl.

(2009) kännetecknas en hög reliabilitet av att flera forskare får samma resultat i liknande undersökningar. Faktorer som påverkar reliabiliteten kan enligt Larsen m.fl. vara själva intervjusituationen och hur den påverkar personerna som intervjuas. Eliassen (2013) tillägger att det vid insamlingen av datamaterialet är viktigt att inte missförstå personen som intervjuas, eftersom materialet då blir opålitligt.

I den här avhandlingen har alla intervjupersoners integritet och konfidentialitet garanterats. För att få så ärliga svar som möjligt har anonymiteten understrukits från första början och fokus legat på att minimera spänningen mellan intervjupersonen och undertecknad som intervjuare. Inför intervjutillfällena och framför allt innan intervjuerna inleds har lediga konversationer förts med personerna för att minimera påverkan som intervjusituationen kan medföra. Allt detta eftersom intervjuerna var av personlig natur och frågorna berörde åsikter som inte nödvändigtvis speglas i personernas dagliga arbete.

Transkriberingsmaterialet har behandlats varsamt och för att ytterligare stärka anonymiteten hos personerna som intervjuats har könsneutrala namn använts som pseudonymer. Meningen med könsneutrala pseudonymer är att ytterligare omöjliggöra en igenkänningsfaktor hos någon av de intervjuade. Med dessa åtgärder och utgående från reaktionerna samt svaren hos personerna som intervjuats jämfört med resultat från liknande forskning kan konstateras att studiens reliabilitet är relativt hög.

Validitet, eller relevans (giltighet) innefattar hur väl avhandlingen verkligen representerar det forskaren ämnat undersöka (Alvehus, 2013; Fejes & Thornberg, 2015). Kvale och Brinkmann (2009) skriver att validiteten bör genomsyra hela forskningsprocessen genom en ständig kontrollering och teoretisk tolkning av resultaten samt att genomgående ifrågasätta resultaten. Enligt Larsen m.fl. (2009) leder en flexibel intervjuprocess till en högre validitet eftersom man då kan ändra frågorna efterhand om behov uppstår. Enligt Alvehus (2013) innebär validitet att datainsamlingen och analysen utgör grund för slutsatserna, argumenteringen hålls inom ramarna och forskningen medför något nytt till samhället.

Under intervjuernas gång har jag formulerat mig utgående från intervjupersonernas svar, vilket ledde till en mer dialogbaserad intervju. Utöver mina grundfrågor (se bilaga 1) har tilläggsfrågor ställts an efter och konkretiserande samt sammanfattande

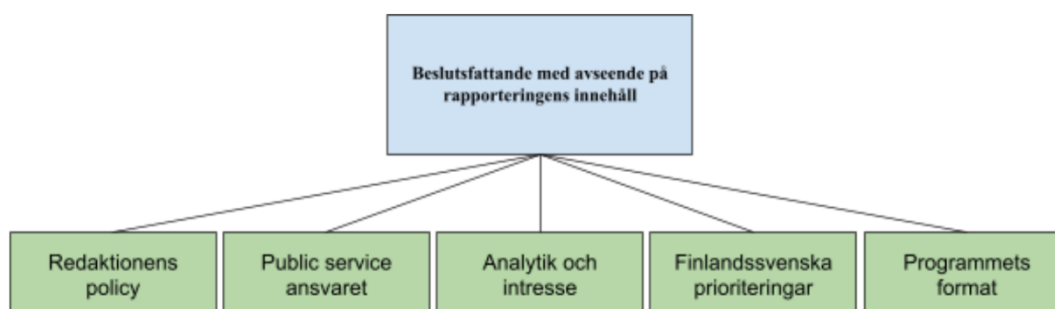
kommentarer vid behov ställts. Också tidigare forskning som jag refererat till gällande mångfald i medier påverkar validiteten i den mån den styrker mina forskningsresultat.

4. Resultat

I detta kapitel presenteras undersökningens resultat. Avhandlingens forskningsfrågor utgör grund för indelningen av resultatredovisningen. I kapitel 4.1 redovisas resultatet för den första forskningsfrågan, i kapitel 4.2 redovisas resultatet från den andra forskningsfrågan och i kapitel 4.3 redovisas resultatet för den tredje forskningsfrågan.

4.1. Beslutsfattande med avseende på rapporteringens innehåll

Fokus i den första forskningsfrågan låg på hur besluten med avseende på rapporteringens innehåll sker vid sportredaktionen på Svenska Yle, alltså Yle Sporten. Vid analysen av informanternas beskrivningar kunde fem kategorier definieras: Redaktionens policy, public service ansvaret, analytik och intresse, finlandssvenska prioriteringar och programmets format. Efter varje beskrivning av kategorins innehåll följer en reflektion.

Figur 1. Beslutsfattande med avseende på rapporteringens innehåll

4.1.1. Den icke-existerande policyn

En klar majoritet av informanterna upplevde att Yle Sporten inte har någon konkret utskrivna policy beträffande rapporteringens innehåll. Avsaknaden av en klar, skriven policy innebär dock inte att någon sådan inte existerar, tvärtom är alla informanter överens om att det finns en underförstådd linje med avseende på mångfaldsfrågor. Majoriteten av informanterna lyfte fram en jämn könsfördelning som en del av policyn. Även i de utsagor som inte specifikt lyfte fram könsbalansen i sina tankar om policyn kan trots det utläsas Yle Sportens vilja att inkludera allt mer damidrott.

.../det här är ju sådana här stora saker som vi säkert går igenom med jämna mellanrum men nu kan jag inte påminna mig o att vi på länge skulle ha gått en sådan här djupgående diskussion om vilken vår policy är annat än om man talar om det här med mångfald och tänker om kön till exempel så finns det ju inom Yle ett projekt för många år sen som du kanske har hört om där målet var att öka antalet kvinnor i alla våra medier. [Valentin]

Det är någonting som har fötts fram med många år och jag vet att när det kommer nya människor så är det åtminstone vissa saker som man får höra och veta och om inte annat så märker man sedan när man gör någonting som kanske inte hör till den linje som vi har. [Cleo]

Förutom en kontinuerlig satsning på könsbalans synliggjorde nästan alla informanter grenmångfald som ett annat diskussionsämne inom ramarna för sportredaktionens underförstådda policy. Inom grenmångfalden påpekade hälften av informanterna att finlandssvenska grenar eller grenar där finlandssvenskar medverkar ska prioriteras vid val av vilka idrottsgrenar man rapporterar om i olika situationer.

.../det har också med vårt public service uppdrag och göra att vad är vårt uppdrag och där till exempel så favoriserar vi grenar där det finns många finlandssvenskar om vi säger så. Favorisera är kanske att ta i men jag menar vi har en ökad bevakning där. [Kim]

Ur informanternas svar urskiljs ett särskilt fokus på mångfald vad gäller könsbalans mellan damer och herrar samt ett varierande utbud av grenar. Yle Sportens satsning på bättre könsbalans inom idrottsrapporteringen har på ett tydligt sätt influerat de intervjuade sportjournalisterna i deras yrkesroll. Samtidigt kan baserat på informanternas svar utläsas att sportredaktionens policy inte innefattar etnisk och funktionell mångfald i samma utsträckning som könsbalans och variationen av idrottsgrenar. Av alla informanter var det endast en som uttryckligen tangerade en annan mångfald än mellan kön och bland grenar vid diskussionen om Yle Sportens policy då informanten skrev att Yle Sporten också bör rapportera om paraidrott.

Men det är något som vi tittar på och förstås också att uppmärksamma, ska vi säga mindre sexiga idrotter för att det hör till vår grej att rapportera om paraidrott och vissa grenar/.../som väldigt få intresserar sig av utanför den där lilla kretsen/... [Nico]

4.1.2. Public service ansvaret

De allra flesta informanterna ansåg att en journalist inom public service har ett bredare ansvar än journalister som jobbar för kommersiella medier. Övriga informanter tyckte inte att det journalistiska ansvaret i sig borde skilja sig från journalister på kommersiella medier. Vidare ansåg så gott som alla informanter att kommersiella medier har ett större behov av att i sin rapportering beakta vad som intresserar de stora läsarmassorna jämfört med public service.

Jag kan känna att det skiljer sig på så sätt att man har ett större ansvar att till exempel ha ett bredare grenutbud/.../att man ska serva alla. Någonstans i bredden så tycker jag att den finlandssvenska sportkonsumenten via Yle sporten borde få en heltäckande bild av vad som händer på sportfältet i Svenskfinland och i Finland och världen. Där tycker jag faktiskt att i det här public service uppdraget så ingår att ge den här bredden. [Noa]

Definitivt, jag tycker att vi har ett mycket större ansvar än kommersiella aktörer. Jag förstår ifall kommersiella aktörer väljer bort att rapportera om vissa saker om de strävar efter att göra vinst och det är ju deras huvuduppgift. [Robin]

Beträffande ansvaret bland journalister inom public service gentemot publiken ansåg hälften av informanterna att man måste producera för den stora majoriteten av befolkningen, eftersom public service drivs på skattepengar. Samtidigt tyckte en klar majoritet av informanterna att man också har ett ansvar för att producera innehåll som människor inte nödvändigtvis visste att de vill ha för att bland annat synliggöra en bredare mångfald.

Med det sagt, i och med att Yle är skattefinansierat så tycker jag att det är jätteviktigt att vi inte glömmer de breda massornas intresse, de som lockar folk till webben, till våra sändningar, till Yles alla kanaler för det leder till att folk överlag upplever att de får valuta för sina skattepengar och det är jätteviktigt/.../Sedan har Yle ett ansvar att också rapportera och bevaka mer marginella företeelser – de som inte får utrymme i samma grad på kommersiella mediers olika plattformar och det upplever jag att är minst lika viktigt. [Ellis]

Övriga resultat beträffande ansvaret hos en public service journalist var enligt ett par informanter en försiktighet vad gäller varumärken i bild eller text. Därtill ansåg några informanter att journalister inom public service behöver vara mer uppmärksamma rent medie-etiskt med tanke på sitt uppdrag. I huvudsak kan ansvaret hos public service

journalister ändå delas in i två kategorier: Dels att publicera för den stora massan i likhet med kommersiella medier, dels att även synliggöra idrottsgrenar och former som kommersiella medier nödvändigtvis inte skulle rapportera om.

Med tanke på hur svår en dylik balansgång de facto kan vara är frågan om inte en konkret policy kunde fungera som ett tryggt underlag med syfte att underlätta journalisternas arbete. Policy innebär enligt Ward m.fl. (2016) att lösa problem och avgränsa handlingar enligt särskilda riktlinjer, det vill säga att sätta ramar för vad man publicerar. Då nedskrivna direktiv inte utarbetats kan risken för en fokusering åt någotdera hållet (intresse kontra upplyftande av mindre känd idrott) öka, speciellt eftersom flera människor arbetar med innehåll för samma plattformar. En större journalistisk frihet vid svåra val kan i värsta fall leda till att ena extremiteten omedvetet försummas totalt. Samtidigt kan kollegiet som helhet genom att vara observanta lägga märke till när rapporteringen blir mer fokuserad på till exempel publikens intresse och återställa balansen i rapporteringen.

4.1.3. Analytik och intresse

Analytikens (olika former av statistik på till exempel antal tittare eller läsare) inverkan på val av rapportering syns främst i webbrapporteringen och Sportliv. Alla informanter ansåg att analytiken påverkar nyhetsrapporteringen på webben. Samtidigt ansåg två informanter att det fästs för mycket uppmärksamhet på analytiken vid val av nyheter. Några informanter var av den åsikten att man inte kan publicera hur mycket som helst på webben eftersom kvalitetsinnehållet i så fall drunknar i mängden. De menade att mindre artiklar och mer kvalitativt innehåll är till gagn för läsaren. Därtill ställde några informanter frågan om det är värt att skriva en artikel som ingen läser bara för att få in mångfald i rapporteringen.

Jag tycker att någonstans är ändå en vits med webben att eftersom man hela tiden analytiskt kan se vad som intresserar folk, att nu har människor läst den här artikeln i två minuter, så tycker jag det skulle vara jättedumt att bortse från det och bara för sakens skull skriva en jättelång grej om damernas grand slam final i tennis samtidigt som man bara har en notis på herrsidan om man vet att den inte läses. [Noa]

För oberoende vad vi talar om för kanal/.../så finns det begränsat med utrymme och det tycker jag är viktigt att påpeka för webbeteende är ju sådant att man skulle kunna producera

hur mycket som helst på en sida men det drunknar sedan och då får inte ens våra bra artiklar någon läsning och det bara ploppar upp en massa. [Ellis]

Medan webbreporteringen styrs av läsarsiffror är det en annan form av analytik som utgör grund för redaktionella val inom Sportliv. Då fokuserar man enligt en knapp majoritet av informanterna främst på variation utgående från statistik på vad det tidigare rapporterats om, till skillnad på att följa den stora massans intressen.

Där följer vi som sagt hela tiden med/.../att den här grenen har vi inte haft på länge och den här grenen har vi aldrig haft och okej den här är en ny OS-gren/.../och om vi skulle ha problem med könsfördelningen, med geografiska fördelningen, språkfördelningen det är ju en special grej för svenska Yle att vi kan ju inte bara ha finskspråkiga idrottare förstås så det måste vi ju ha koll på. Så det är sådant vi följer upp regelbundet och som sedan också åtminstone delvis inverkar på vad vi väljer att rapportera om. [Nico]

En informant nämnde hur man tidigare på Yle Sporten fäst mycket uppmärksamhet kring antal läsningar som webbartiklar fått. Enligt informanten fördes det förut varje vecka statistik över de mest lästa artiklarna, vilket bidrog till ett arbetsklimat där man gärna ville få många läsningar på sina egna artiklar. Informanten misstänkte att det arbetssättet i en viss mån lever kvar även om rutinerna ändrat. Informantens tankegång är intressant sett till hur viktig analytiken verkar vara enligt personerna som intervjuats. Med tanke på att några informanter ställde sig kritiska till att skriva en artikel som få läser finns vissa indikationer på att det kanske ligger någon sanning i den enskilde informantens resonemang.

Informanternas godkännande inställning till en läsarstyrd webbreportering är intressant och diskutabel bland annat med tanke på den paradoxala medieutvecklingen som Strömbäck (2014) lyfter fram. I Strömbäcks (2014) paradox jämfördes konsumenternas ökade makt över medierna som sociala plattformar medfört med mediernas ökade möjlighet att bevaka sin publik via samma plattform och teknologi, till exempel i form av antal interaktioner. Med en mer läsarstyrd rapportering som i sin tur delas till sociala medier når mediebolag fler personer tack vare algoritmer som sprider inlägg som når en större spridning, vilket i sin tur kan locka fler läsare till själva medieplattformen.

Samtidigt kan journalistiska nedslag i mindre uppmärksammade idrottsgrenar plötsligt få en stor spridning och många interaktioner bland en delvis ny målgrupp, vilket kan generera fler besökare till webbrapporteringens övriga nyheter. Då har besökartrafiken inte styrts via idrottsrapportering som redaktionen redan vet intresserar en existerande målgrupp, utan tack vare variation i rapporteringen. Informanternas svar tyder på att man på Yle Sporten nog skriver om mindre uppmärksammade grenar också, men att de artiklarna inte får mycket läsning. Huruvida det beror på att artiklarna inte lockar, eller om artiklarna kanske marknadsförs på fel ställe kan vara faktorer som inverkar, vilket en informant också nämner.

4.1.4. Programformatet

Informanternas svar visar att de interna förväntningarna på innehållet skiljer sig bland Yle Sportens plattformar. Majoriteten av informanterna lyfter fram en personlig valfrihet vad gäller rapporteringen på webben. Samtidigt säger hälften av informanterna att det på webben handlar om väldigt svåra val som en enskild reporter måste ta och några informanter tillägger även att man styrs av vad som händer i sportvärlden just då. Därtill menar ett par informanter att man ser en viss skillnad på nyhetsinnehållet beroende på vem som är på jobb. Knappt hälften av informanterna ansåg att mångfalden inte är lika viktig på webben som på Yle Sportens övriga plattformar.

Sedan när det gäller sportnyheter så är det knepigare och då vet jag att det ofta kanske är till och med onödigt svårt för den stackars webbreportern som sitter ensam där och vet att nu borde hen snabbt få ut någonting/.../ och så vet man att någonting NHL-relaterat lockar till läsning medan någonting, vad ska vi säga, damhandboll och transferyheter där eller en landslagsuttagning för damlandslaget inte lockar lika mycket. [Cleo]

Under webbturen så är det så att man styrs av det som händer i idrottsvärlden. Om det inte kommer fram någonting som handlar om damidrott så kan man inte riktigt hitta på någonting från ingenstans heller. [Lee]

Nog märker man ibland vem som är på arbetstur att människor har lite olika prioriteringar och lite olika intressen och så där men kanske det också är okej att det finns någon viss variation. Sen ska det nog också finnas en klar röd tråd där så att alla ändå följer den i huvudsak. [Charlie]

Några av informanterna konstaterade att man tillsammans fattar beslut gällande Sportlivs innehåll, till skillnad från de personliga valen på webben. Enligt en knapp majoritet av informanterna är könsbalans, variation bland idrottsgrenar och en regional spridning centrala faktorer som påverkar besluten i Sportliv. Hälften av informanterna ansåg att det är enklare att balansera verksamheten ur mångfaldssynvinkel inom Sportliv än på webben. En informant tyckte uttryckligen att Sportliv kan komplettera övrig verksamhet inom Yle Sporten ur mångfaldsperspektivet.

Då det gäller sportliv så har man ett betydligt bredare spektrum i planeringen. För man ska inte styras av det som händer just nu, utan bredare samhällsliga samtalsämnen, sådant som kan intressera utanför idrottsbubblan, till exempel fenomen inom och till och med på ytterråmarna av idrotten ibland/.../man går igenom de här sakerna som grupp/... [Nico]

.../så finns ju sportlivssidan där man faktiskt kan göra sådant som inte någon annan gör/.../och där får man nog mångfald på ett helt annat vis än på många andra ställen. [Tintin]

Nyhetsprogrammet Sportnytt sänds på teve under lördagar och söndagar. Där beror nyhetsutbudet enligt ett par informanter på vad som de facto sker i sportvärlden under helgen, dock med mer framförhållning än på webben. En informant svarade att val beträffande Sportnytt's innehåll görs tillsammans och ytterligare två informanter lyfte fram en jämn könsbalans som ett självändamål i programmet.

Sej att man tar två sportnytt veckoslut som exempel två helger i rad, den här o nästa, så vill man inte ha skidskytte alla sändningar. Man vill variera att det blir skidskytte ena dagen o alpint andra dagen/.../man tänker noga på att de skall finnas balans. Kanske inte varje sändning men definitivt att det ska vara ungefär jämt mellan män och kvinnor varje månad. [Noa]

Förutom sportjournalistik i form av webbrapportering, teve, radio och Sportliv refererar Yle Sporten olika idrottshändelser. Dessa referat bestäms enligt några informanter till fullo utgående från vilka rättigheter Yle Sportens finskspråkiga motsvarighet Yle Urheilu erhållit.

Om vi talar om de som Yle Sporten kommenterar och refererar på teve så är vi beroende av Yle Urheilu, alltså vilka rättigheter de har lyckats skaffa. Yle Sporten sänder inte allt som de gör men man väljer det största. [Ellis]

På ett allmänt plan ansåg en majoritet av informanterna att intressanta historier ("stories") är viktigast för nyhetsrapporteringen på ett generellt plan. Ur ett mångfaldsperspektiv var majoriteten av informanterna överens om att webbreporteringen utvecklats minst fastän utvecklingen gått framåt även där. Baserat på resultaten verkar korrelationen mellan personlig valfrihet, tidspress och begränsade resurser ha en negativ påverkan på mångfalden i idrottsreporteringen.

4.1.5. Den finlandssvenska vinklingen

En klar majoritet av informanterna var av den åsikten att grenar av finlandssvenskt intresse eller grenar där finlandssvenskar medverkar bör höra till nyhetsutbudet som Yle Sporten erbjuder. Hälften av informanterna ansåg att finlandssvenska grenar rentav bör prioriteras. Satsningen på "det finlandssvenska" framkommer redan i Yle Sportens underliggande policy (kapitel 4.1.1.).

Och det finlandssvenska är ju på vårt ansvar ganska långt. Och där har vi nog, jag menar en sak som inte skulle komma in på någon kommersiell kanal kommer ju in hos oss om det har en finlandssvensk koppling. Inte skriver finskspråkiga medier om SFI-mästerskap eller sådana saker/... [Tintin]

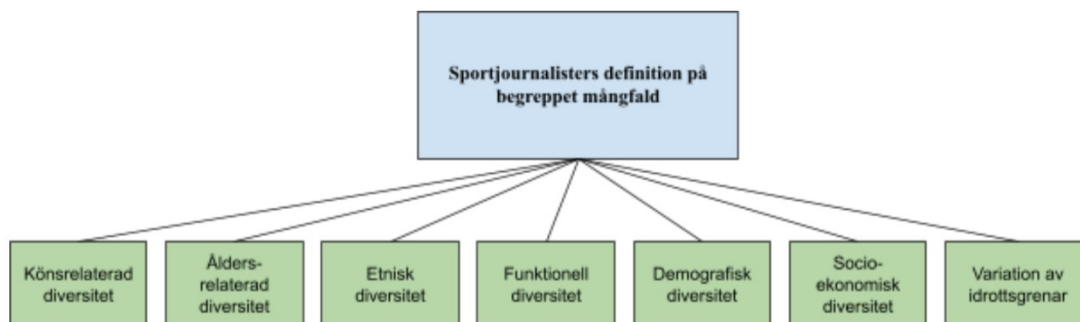
Om det är en match mellan två lag från finskspråkiga orter som spelar en väldigt tråkig match där inga finlandssvenska spelare heller är involverade i någonting så är det helt okej att vi skippar den nyheten. [Lee]

Informanternas utsagor tyder på att det finns en efterfrågan på Yle Sporten bevakning av Svenskfinland. Utan Yle Sportens rapportering skulle idrott av finlandssvenskt intresse troligen synas mindre även om det också finns svenskspråkiga kommersiella medier i Finland.

4.2. Sportjournalisters definition av begreppet mångfald

Fokus i den andra forskningsfrågan låg på sportjournalisternas egen definition på begreppet mångfald. Vid analysen av informanternas beskrivningar kunde sju kategorier definieras: Könrelaterad diversitet, åldersrelaterad diversitet, etnisk diversitet, funktionell diversitet, demografisk diversitet, socioekonomisk diversitet

och att olika grenar är representerade. Efter att alla kategorier presenterats följer en reflektion över resultaten på den här forskningsfrågan.

Figur 2. Sportjournalisters definition på begreppet mångfald

4.2.1. Könsrelaterad diversitet

Alla informanter var överens om att begreppet mångfald innefattar en blandning av kön och att individer av olika kön ska få komma till tals på ett varierat och rättvist sätt. En informant lyfte också fram könsfördelningen sportjournalister emellan som en mångfaldsaspekt värd att tänka på.

.../Och också mångfald, dels vad gäller till exempel könsfördelningen inom redaktionen att det ska finnas kvinnliga referenter. Det finns ganska lite av dem ännu i Finland men jag tycker att det skulle vara bra om det skulle bli vanligare att kvinnor refererar också herridrott, det förekommer inte så jättemycket/... [Charlie]

4.2.2. Etnisk diversitet

Förutom förekomsten av olika kön inkluderade en klar majoritet av informanterna även etnisk diversitet i sin definition på begreppet mångfald. Den etniska diversiteten definierades som etniska minoriteter, individer med olika hudfärg, ras, bakgrund, kultur och religioner. De flesta informanterna belyste etnisk diversitet ur ett rapporteringsperspektiv men ett par informanter tog även upp etnisk diversitet bland journalister.

4.2.3. Åldersrelaterad diversitet

En knapp majoritet av informanterna ansåg att begreppet mångfald innefattar att människor av olika åldrar är representerade. Med ett varierande åldersspann menades

såväl åldersgrupper som förekommer i nyheter och annan rapportering samt målgruppen som följer med nyheterna. Personer av olika åldrar ska alltså synas i rapporteringen, likväl som rapportering ska varieras i den mån att det finns intressant innehåll för personer i alla åldersgrupper.

4.2.4. Funktionell diversitet

En knapp minoritet av informanterna lyfte fram funktionell diversitet, främst i form av paraidrott, som en del av begreppsdefinitionen.

4.2.5. Demografisk diversitet

Enligt knappt hälften av informanterna ingick demografisk diversitet i mångfaldsbegreppsdefinitionen.

4.2.6. Socioekonomisk diversitet

Ett par informanter lyfte fram människors olika socioekonomiska ställning som en kategori inom paraplybegreppet mångfald.

4.2.7. Variation av idrottsgrenar

Inom ramarna för idrottsrapporteringen konstaterade en knapp majoritet av informanterna att mångfald innefattar en variation bland idrottsgrenarna det rapporteras om.

4.2.8. Kön och etnisk mångfald dominerar begreppsdefinitionerna

Sportjournalisternas definition på begreppet mångfald fokuserar främst på en mångfald bland kön och etnisk mångfald. Några informanters svar var av mer allmän natur och försvårade en direkt kategorisering en aning eftersom de inte nödvändigtvis direkt passade inom ramarna för en kategori. Ur en helhetssynvinkel baserat på alla intervjuer kan trots det tolkas att majoriteten i första hand definierar mångfald inom de två ovan nämnda kategorierna. Ur mer allmänna perspektiv definierades mångfald av några informanter som att alla är olika och ska få vara det.

Jag tycker att mångfald som ett ord är ganska bra. Det där ”mång” berättar ganska mycket. Att det finns många olika sätt att se på saker/.../Och det att hur man för fram de olika sätten tycker jag att har en viktig betydelse i den här frågan. Ju mer bredd man kan visa så desto mer tycker jag att man får fram ur det och sedan förståelsen för allt som existerar/... [Tintin]

.../det finns så jättemånga olika sorters människor och intressen och sådant och då tycker jag att mångfald är det att alla på något sätt ska accepteras. Om vi tar idrott eller konst eller vad som helst så är det bra att någon spelar fiol... Eller att någon spelar säckpipa också i ett land som Finland. Fast de inte egentligen kanske kommer att representera Finland i UMK eller något sådant och det är svårt att bli stor som säckpipespelare i Finland. Men det är bra att någon vill göra det/...[Cleo]

De intervjuade sportjournalisternas definition på mångfald avviker inte från Anderssons (2001) syn på en gemensam värdegrund där alla samtidigt ska garanteras sin olikhet. Samtidigt finns vissa indikationer som tyder på att sportjournalisternas definition på begreppet mångfald inte nödvändigtvis till fullo speglas i dagens idrottsrapportering. En informant menar att man inte ska rapportera lika mycket om minoriteter bland folkgrupper som om majoriteten, men frågan är var gränsen bör dras och hur balanserad rapporteringen ska vara för att journalisternas definitioner ska kunna anses spegla dagens rapportering. Likväl finns en viss skillnad mellan en persons definition på ett begrepp och huruvida en person anser att den egna definitionen bör synas i själva rapporteringen.

4.3. Sportjournalisters syn på mångfald inom idrottsrapporteringen

Den tredje forskningsfrågans fokus var hur sportjournalisterna själva ansåg att mångfald framkommer inom idrottsrapporteringen, både bland medier över lag och specifikt för Yle Sportens idrottsrapportering. Utgående från informanternas svar kunde fyra kategorier definieras: Bristfällig variation av idrottsgrenar, dam- och herridrott lyfts fram allt mer jämlikt, Svenskfinlands homogenitet försummar den etniska diversiteten och paraidrott syns tillräckligt men paraidrottare förtjänar mer synlighet. Efter varje beskrivning av kategorins innehåll följer en reflektion.

Figur 3. Sportjournalisters syn på mångfald inom idrottsrapporteringen

4.3.1. Variationen av idrottsgrenar är bristfällig

Trots att grenmångfald inte konkret handlar om människor inkluderas den i resultatet på tredje forskningsfrågan i och med dess indirekta påverkan på mångfalden bland människor i mediers idrottsrapportering. Grenmångfaldens inverkan på mångfald bland människor beror enligt några informanter på att vissa sporter utövas mer än män bland män än kvinnor. Ett exempel är ishockey där det spelas mycket mer på herrsidan än på damsidan. Ett annat exempel är Formel 1 som i dagens läge inte alls har en motsvarighet för kvinnor.

Enligt en knapp minoritet av informanterna har kommersiella medier sämre grenmångfald än medier inom public service. Några informanter är av den åsikten att kommersiella medier marknadsför de idrottsgrenar som de själva äger rättigheter till. Kommersiella medier styrs alltså av sitt intresse att via idrottsrapporteringen locka människor till sina egna sändningar. Specifikt för Yle Sportens rapportering ansåg en informant uttryckligen att grenutbudet är snävt medan ett par informanter upplevde att grenmångfalden är bra ur ett helhetsperspektiv.

Alltså det finns ju en massa webbsajter som får sin finansiering framförallt via vadslagning och sådant så de skriver enbart om sådant som lockar publik. MTV gör ett bra journalistiskt jobb men marknadsför jättemycket de idrotter som de har teve-rättigheter till, Formel 1 och ishockey o så vidare. Jag tycker att Yle Sporten i jämförelse gör ett ganska bra jobb/... [Ellis]

.../där tycker jag att public service har det där största ansvaret att hålla uppe den här diskussionen, upprätthålla den här mångfalden som har funnits. Det räcker inte att man bara vart fjärde år när det är OS rapporterar om skytte eller brottning. [Tintin]

Knappt hälften av informanterna var av åsikten att paraidrott kunde synas mer, men de ansåg samtidigt att andra grenar också kunde synas mer. En informant lyfte även fram junioridrottens synlighet som en positiv sak som intresserar läsare. Samma informant konstaterade också att senioridrott nästan aldrig förekommer i rapporteringen.

Jag tycker att paraidrottens ställning i dagens läge kunde vara bättre men jag vet inte om vi har resurser att göra det helt enkelt... [Kim]

Resultaten visar på en uppfattning om att kommersiella medier prioriterar grenar de själva äger rättigheter till och att Yle Sporten har en bättre grenmångfald i sin rapportering. Samtidigt konstaterade en del informanter att också Yle Sporten kunde vara bättre. Paraidrotten jämfördes som en enhetlig idrottsgren med andra grenar där man kunde öka bevakningen, men resurserna är för knappa.

4.3.2. Dam- och herridrott lyfts fram allt mer jämlikt

Hälften av informanterna svarade att idrottsrapporteringen över lag i dag innehåller en bred mångfald mellan olika kön. Samtidigt anser en majoritet av informanterna att Yle Sporten är bra på att lyfta fram olika kön medan en informant ansåg att Yle fortfarande rapporterar mycket mer om herridrott än damidrott. En informant ansåg på ett mer allmänt plan att public service media är bättre på att synliggöra mångfald med fokus på kön än kommersiella medier.

.../ och då dessutom så tänker alla redaktioner på det här med män och kvinnor ganska aktivt och det leder till att vissa kvinnliga fenomen och företeelser får mera uppmärksamhet än vad de annars skulle få. Så att jag tycker att finländska sportmedier e mycket bra på mångfald. [Noa]

Den vanligaste delen av mångfalden som vi alla känner igen och har jobbat med ganska länge är jämställdheten, könsaspekten/.../och jag tycker att det händer mycket där. [Cleo]

Ett par informanter konstaterade att flera populära grenar inte har samma mängd utövare bland kvinnor som bland män eller att män spelar fler matcher, vilket leder till att en rapportering lätt blir ojämförbar ur en könssynvinkel. Samtidigt ansåg några informanter att potentialen finns, bara man ger förutsättningar för kvinnor att synas på

samma sätt. Ett par informanter konstaterade att mångfalden kön emellan syns tydligare i individuella grenar än i lagsporter.

.../inte kan vi sluta rapportera om NHL på det sättet, det är jätteviktigt för många och många följer med. Och det finns inte för tillfället något jämförbart på kvinnosidan. Visst finns det bra serier men det är inte något som alla är samlade kring och gällande samma synlighet och pengar så där finns där också steg att ta. Man kan inte där bara gå direkt till fullständigt jämlikt, där tycker jag att man lite måste spegla det med hur idrottsarenan ser ut för tillfället.
[Nico]

Dam-VM i ishockey för ett drygt år sedan när det spelades på hemmaplan då Finland tog sig till final hade fenomenala tittarsiffror. Inte riktigt lika som herrlejonerna men det visar att det finns ett intresse ifall produkten är tillräckligt bra och får en tillräckligt stor exponering.
[Ellis]

För att summera så tycker jag att mångfald syns ganska dåligt, samtidigt som framförallt med könsperspektivet så har det skett en förbättring i och med att det har talats ganska mycket om det i Finland/.../och då gäller det framförallt lagsporter. På individuell nivå så har det varit relativt bra. [Kim]

Knappt hälften av informanterna ansåg att Yle Sporten främjar mångfald med fokus på kön bland annat genom att försöka vara noggranna med vem som intervjuas och i vilket sammanhang. Vid intervjusituationer försöker man undvika att intervjua manliga tränare om det är damer som spelar. Vidare ansåg en informant att man inte får skilja på sättet att rapportera om män och kvinnor utan att de ska hyllas samt kritiserar på samma sätt som man gör med de manliga idrottarna.

.../och sedan har det varit viktigt att till exempel på en damhandbollsmatch så får det inte vara så att vi rapporterar om damhandboll men sedan intervjuar herrtränare från båda lagen och damerna inte hörs över huvud taget/.../så att man faktiskt låter damerna höras när det handlar om deras idrott. [Charlie]

Och det som man också talar hemskt mycket om är i vilken egenskap folk intervjuas. Att det inte är de manliga experterna i kostym och sedan är kvinnor på något sätt i en annorlunda mindre roll. Så när det gäller jämställdheten är vi på rätt väg men det finns ännu jättemycket att göra. [Cleo]

Informanterna är i stort sett överens om att ett brett könsspektrum beaktas i dagens idrottsrapportering, både på Yle Sporten och bland övriga medier. En informant uttryckte sig enligt ordalagen ”intressanta personer skrivs om oavsett kön”. Den tolkningen är förvisso säkert korrekt, men om man blint rapporterar om personer som anses intressanta löper jämställdheten kön emellan risk att möjligen hamna i en mer utsatt situation igen. Detta med tanke på att flera idrottsgrenar som det idag rapporteras mycket om (framför allt lagsporter) utövas i huvudsak av män.

Ur grenperspektiv urskiljs ändå en homogenitet inom idrottsvärlden som försummar mångfald ur flera olika perspektiv: Bristen på variation av utövare bland grenar som får mycket synlighet. Även om Yle Sporten enligt flera informanter har ett mer varierande grenutbud och är bra på att lyfta dram olika kön på varierade sätt i rapporteringen hämmas de onekligen av att bland finländare populära idrotter som Formel 1 och NHL (ishockeyliga för herrar i USA) inte har någon motsvarighet för kvinnor på det internationella planet. Frågan är om det i det här fallet inte är idrottsvärlden som är mer hämmande för jämställdheten än den granskande makten, medierna?

4.3.3. Svenskfinlands homogenitet försummar den etniska diversiteten

Ett par informanter ansåg att förekomsten av etnisk mångfald i mediernas idrottsrapportering i Finland ligger på en bra nivå, medan knappt hälften av informanterna tyckte att etnisk mångfald borde uppmärksammas bättre. En av dem som upplevde att etnisk mångfald inte syns tillräckligt konstaterade dock att det är svårt att uppnå en tillräcklig etnisk mångfald, framför allt i Svenskfinland. Informanten menade att man inte kan pressa fram etnisk mångfald.

Jag tycker att på ett otroligt naturligt och bra sätt vad gäller till exempel etnisk mångfald. Jämfört med många andra bevakningsområden, ekonomi, politik eller kultur till exempel så syns de faktiskt bättre eftersom sådana som har annan bakgrund än att vara född och uppvuxen i Finland sedan fyra generationer tillbaka av olika anledningar/.../Det finns en lång lista på namn som är roliga just för att de har en lite annan bakgrund än att ha bott i Tammerfors i hela sitt liv o idrotta där sedan man var tre. [Noa]

.../inte tror jag att folk tänker, att sportjournalister i Finland jobbar aktivt för att få in mer mångfald inom till exempel att lyfta upp svarta eller personer med annan etnisk bakgrund. Så att det är en fråga som drivs väldigt hårt inom sportjournalisten, det tror ja inte. [Robin]

.../det blir på något sätt svårt när man ska ha med deltagare i olika program, eller man intervjuar någon och ska vi säga på stafettkarnevalen där vi gör mycket och träffar många människor och sådant att ska vi då fråga alla barn hur rika deras föräldrar är och så att "nå förlåt vi har redan dem som bor i egnahemshus och har bra bil och sommarstuga, att vi borde ha mer av ensamförsörjares barn nu". [Cleo]

Ett par informanter konstaterade att nu då könsbalansen varit en prioritet i några år och blivit en aktiv del som beaktas vid rapporteringen så kanske Yle Sporten kan ta nästa steg och börja fokusera på etnisk mångfald i sin idrottsrapportering. En informant lyfte fram att etnisk mångfald de facto har varit väldigt omskrivet de senaste åren, inte bara på Yle Sporten utan i medier över lag.

Idrottens roll som interaktionsverktyg och Black Lives Matter är förstås ett jättebra exempel på hur man har lyft upp det. Och det är ju inte heller bara public service utan det är alla medier som har tagit ställning till det för att idrottarna har tvingat dem att skriva om Black Lives Matter och sådana här rasistiska frågor eller om rasism i allmänhet. [Lee]

Informanternas svar låter förstå att etnisk mångfald inte är något som sportjournalister fäster särskilt mycket uppmärksamhet vid då val av rapportering sker. Samtidigt finns en viss etnisk mångfald i rapporteringen eftersom flera framgångsrika idrottare i Finland har en bakgrund som inte är helt stereotypisk. På ett djupare plan kan en etnisk mångfald inom finländsk rapportering antas vara procentuellt sett låg i relation till landet som helhet, medan den är ganska hög (procentuellt sett) jämfört med hur många människor i Finland som har annat etniskt ursprung.

4.3.4 Paraidrott syns tillräckligt men paraidrottare förtjänar mer synlighet

En knapp majoritet av informanterna ansåg att den funktionella mångfalden (paraidrotten) har dålig synlighet i mediernas idrottsrapportering över lag. Några informanter ansåg å sin sida att paraidrottens synlighet är på en helt bra nivå sett till intresset. Knappt hälften av informanterna var av åsikten att Yle Sporten är dåliga på att rapportera om paraidrott medan ett par informanter menade att bristen på

rapportering beror på avsaknaden av kända finlandssvenska paraidrottare. En informant tyckte att rapporteringen om paraidrottare ligger på en högre nivå i Finland än övriga länder, främst tack vare paraidrottaren Leo-Pekka Tähtis framgångar (Tähti blev årets idrottare i Finland år 2017).

*.../så kommer vi igen in på det här att publikens intresse/.../ det är lite samma med den här paraidrotten att alla tycker att vi nog ska vara jämställda och varför sänder inte Yle mer paraidrott men sedan när Yle väl sänder paraidrott så är det väldigt få som ser på det.
[Cleo]*

*Att jag tror att om du går ut och frågar gemene man att tycker du att finlandssvenska paraidrottare får för lite uppmärksamhet så svarar säkert alla ja. Och så frågar man till näst att nämna en finlandssvensk paraidrottare. Och jag tror inte att människor kan nämna en enda. Jag påstår att de inte är mediernas fel utan det är för att de helt enkelt inte finns. Om det skulle finnas en finlandssvensk som skulle åka på ett paralympiskt spel och komma hem med en placering bland de åtta bästa, eller ens åka dit – då skulle vi skriva en massa om det.
[Noa]*

En knapp majoritet av informanterna konstaterade att paraidrotten enbart framkommer i medier då stora mästerskap som Paralympics hålls. Hälften av informanterna tyckte att paraidrottarens synlighet i medier borde ökas men att man bör fokusera på personporträtt av idrottarna och personliga historier. Nästan hälften av informanterna menade att paraidrott inte bör behandlas som vanlig toppidrott. En klar majoritet av informanterna var överens om att paraidrottens konkurrens är avsevärt mindre än inom annan idrott.

.../ idrotten i sig är liksom inte så mycket att tala om egentligen, utan då blir det egentligen deras historia att om någon har varit i en bilolycka o blivit förlamad och så. Och det är så klart en gripande historia och på det sättet kan jag tycka att det är viktigt att man gör det/.../som en inspiration för andra som befinner sig i en svår situation/.../ Så på det sättet tycker jag det är viktigt att de här nyheterna ska finnas. [Valentin]

.../normal proffsidrott är ju helt annat jämfört med paraidrott. Sedan med alla de här klasserna så handlar vissa grenars topp om en handfull som liksom är världseliten. Och den världsbredden på paraidrotten är inte ännu professionell heller. I Finland finns det kanske tre stycken som är professionella, som man kan kalla professionella, som gör det på ett sådant sätt. [Tintin]

Ett par informanter var av åsikten att det är befogat med en låg synlighet för paraidrotten och paraidrottare i kommersiella medier. Ytterligare ett par informanter menar att det för Yle är ett samhällsansvar att skriva om paraidrott och att man därför borde rapportera mer om paraidrottare än man gör i dagsläget. Hälften av informanterna konstaterar att paraidrotten inte lockar läsare eller tittare.

.../där måste man se en skillnad på att ifall de ska få mer synlighet i public service så tycker jag absolut att de borde få mer synlighet och det är vi ju skyldiga till att de inte har. Men sedan i kommersiella medier så handlar det också om att det faktiskt måste finnas ett intresse för det. De kan ju inte skriva om paraidrott bara av god vilja, de måste ju veta att läsarna är intresserade av paraidrott också/... [Lee]

.../det är nog för många av oss/.../en sådan grej att man tycker att det här är någonting som vi måste bevaka och inte någonting som vi på det sättet känner inombords att är viktigt utan mer att det här är att kryssa i en ruta på sätt och vis. [Valentin]

Bland några informanters svar framkommer tankar om att paraidrotten inte förtjänar samma ställning som övrig idrottsrapportering. De flesta var överens om att synligheten för paraidrottare inte är speciellt bra samtidigt som en del av dem ansåg att synligheten motsvarar efterfrågan. Det rådde en viss konsensus om att kommersiella medier är befriade från att rapportera om paraidrottare i och med deras uppdrag, samtidigt som public service har ett ansvar att uppfylla. Majoriteten var för en ökning av rapporteringen om paraidrottare, dock främst i form av det medicinska synsättet där fokus inte fästs på resultat utan snarare på bakgrund. Detta eftersom antalet professionella utövare ansågs vara relativt lågt.

Informanternas tankar om en ökad rapportering ur ett medicinskt synsätt där funktionsnedsättningen betonas skiljer sig från tidigare forskning av Brusén och Printz (2006) där samhället enligt dem utvecklats mot ett mer socialt synsätt. Samtidigt har idrottsrapporteringen över lag utvecklats från resultatrapportering till att lyfta fram individer, så att kalla idrottsrapporteringens utveckling fel och gammaldags vore troligen att återge en förenklad bild av verkligheten eftersom det troligen ligger en orsak bakom det som sker inom sportjournalistiken. För övrigt är informanternas tankar om att rapporteringen främst kretsar kring Paralympics helt i enlighet med

tidigare forskning som vad gäller Paraidrott nästan uteslutande berör Paralympics på ett eller annat sätt.

5. Diskussion

I det här kapitlet diskuteras och granskas studiens resultat och metod. Kapitlet inleds med en diskussion kring studiens metod och genomförande. Därefter följer en resultatdiskussion där studiens resultat jämförs med tidigare forskning. Kapitlet avslutas med egna slutsatser utgående från studiens resultat samt förslag på fortsatt forskning.

5.1 Metoddiskussion

Den här studien är en fallstudie av Yle Sporten. Undersökningen är av kvalitativt slag och datainsamlingsmetoden är kvalitativa intervjuer som sedan analyserats med kvalitativ innehållsanalys som tillvägagångssätt.

Eftersom undersökningens syfte var att undersöka hur sportjournalister beaktar mångfaldsfrågor i sin medierapportering föreföll en kvalitativ metod som ett naturligt tillvägagångssätt. Kvalitativa intervjuer valdes till datainsamlingsmetod eftersom ett dylikt tillvägagångssätt hjälper forskaren förstå saker ur den intervjuades synvinkel och erfarenheter (Kvale & Brinkmann, 2009; Trost, 2010).

Under intervjuernas gång formulerade jag mig utgående från informanternas svar vilket ledde till en mer dialogbaserad intervju. Datamaterialet från intervjuerna är samspelta med tidigare forskning inom området som studeras men belyser samtidigt en ny vinkling inom forskningens område, vilket enligt Alvehus (2013) stärker forskningens betydelse. Således är avhandlingen även av hög validitet. Det sagt så skulle representativiteten i den här undersökningen vara ännu högre om även sportjournalister från kommersiella kanaler hade deltagit i studien.

Databearbetningen skedde i form av kvalitativ innehållsanalys där syftet är att organisera materialet och leta efter mönster och skillnader bland informanternas svar och sedan dra slutsatser utgående från det (Fejes & Thornberg, 2015; Larsen, 2009; Merriam, 2011; Yin, 2013). Kvalitativ innehållsanalys visade sig fungera bra för studien och resultaten kom att svara på forskningsfrågorna. Samtidigt konstaterade jag utgående från det transkriberade materialet att jag i vissa informanternas fall kunde ha

ställt mer djupgående frågor. Nu blev en del intervjuer aningen mer detaljerade än andra, vilket försvårade analysen. Det här gjorde resultatet i den andra forskningsfrågan aningen bristfällig. Övriga forskningsfrågor påverkades inte.

Med en annan metod kunde studien ha genomförts på ett annorlunda, men inte nödvändigtvis sämre sätt. Exempelvis kunde en diskursanalys av Yle Sportens nyhetsartiklar ha kunnat bidra med en förståelse för hur Yle Sporten genom språkbruket i artiklarna bidrar eller motarbetar idrottares olikheter (mångfald inom idrott). En diskursanalys undersöker språkbruket i texten (Kvale & Brinkmann, 2009). Det bör dock sägas att webbrapporteringen enbart är en del av Yle Sportens verksamhet vilket hade gjort avhandlingens omfattning snävare. Någon forms helhetsanalys av själva materialet som Yle Sporten producerar kunde även ha fungerat. Nu grundar sig avhandlingen främst på sportjournalisternas egna utsagor, vilket även bör ses som en svaghet för avhandlingen.

En liknande studie hade även kunnat genomföras genom en kvantitativ metod och därmed innefattat ett större sampel av sportjournalister. Då hade en surveyundersökning som enligt Denscombe (2016) kan skickas till många personer på en gång kunnat fungera bäst. En utmaning med ett dylikt tillvägagångssätt är enligt Denscombe att svarsfrekvensen kan vara relativt låg. Dessutom skriver Denscombe att en surveyundersökning sällan ger djuplodande svar. Jag upplever att min metod därmed varit lämpligast för den här avhandlingen. Samtidigt kan den här avhandlingen möjligen utgöra grund för en nationell kvantitativ undersökning bland sportjournalister eftersom det nu finns forskning att utgå från.

Studiens forskningsetiska aspekter formades enligt Olsson och Sörensens (2011) kriterier, det vill säga informationkravet, begriplighetskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet uppfylldes. Genom ärliga intervjuer, en noggrann genomgång av transkriberingsmaterialet, ett ständigt källkritiskt förhållningssätt till resultatet och en resultatbaserad diskussion fick studien en hög validitet, det vill säga att studien representerar ämnet forskaren undersöker (Alvehus, 2013; Fejes & Thornberg, 2015).

Ur ett helhetsperspektiv upplever jag att studiens forskningsfrågor svarar på syftet. Därtill har jag som forskare lyckats förhålla mig objektiv till studien och

informanternas svar, vilket gett ett sanningsenligt resultat som enligt Nyberg (2012) är en viktig etisk aspekt. Helhetsmässigt anser jag att min studie har en bra trovärdighet och tillförlitlighet, trots att vissa resultat inte är direkt generaliserbara för dagens medielandskap som helhet.

5.2. Resultatdiskussion

Syftet med avhandlingen är att undersöka hur sportjournalister beaktar mångfaldsfrågor i sin medierapportering. Det här temat undersöktes utgående från tidigare forskning om mångfald, medier och medielogik. Den första forskningsfrågan handlade om hur man på sportredaktionen fattade beslut med avseende på rapporteringens innehåll. Utgående från informanternas svar kunde fem kategorier definieras: Redaktionens policy, public service ansvaret, analytik och intresse, finlandssvenska prioriteringar och programmets format.

Den andra forskningsfrågan ämnade undersöka sportjournalisters definition på mångfald. Till den andra forskningsfrågan kunde sju kategorier definieras: Könrelaterad diversitet, åldersrelaterad diversitet, etnisk diversitet, funktionell diversitet, demografisk diversitet, socioekonomisk diversitet och variation av olika idrottsgrenar.

Den tredje forskningsfrågan handlade om hur sportjournalister upplever att mångfald syns i idrottsrapportering över lag och specifikt i Svenska Yles rapportering. I relation till den tredje forskningsfrågan kunde fyra kategorier definieras: Bristfällig variation av idrottsgrenar, dam- och herridrott lyfts fram allt mer jämlikt, Svenskfinlands homogenitet försummar den etniska diversiteten och paraidrott syns tillräckligt men paraidrottare förtjänar mer synlighet.

5.2.1 Den redaktionella policyn

Resultaten visar att det finns en klar uppfattning om att public service media har ett större ansvar när det kommer till att lyfta fram mångfald än vad kommersiella medier har. Resultaten är i linje med tidigare forskning av Burton (2010) och Ferrel Lowe och Bardoel (2007) som konstaterar att statsägda medier bör tjäna en bred diversifierad publik. Det finns dock ingen klar utarbetad policy för att stöda journalisterna i deras arbete. Frågan är huruvida en konkret policy specifikt för Yle Sporten skulle underlätta

arbetet, framför allt med tanke på den valfriheten som journalisterna de facto har vid snabba nyhetsbeslut, vilket även tidigare forskning (Camaüer & Nohrstedt, 2006) visar. Troligen skulle en utskreven policy underlätta, åtminstone ur en mångfaldssynvinkel.

Informanternas attityder visar på ett relativt omfattande beaktande av mångfald bland kön i medierapporteringen, vilket är i linje med Yle Sportens egna eftersträvanden. Beträffande etnisk och funktionell mångfald saknas dock samma omfattning. Resultatet presenterar hur fokuseringen vid val av rapportering ligger på kön och idrottsgrenar och att etnisk samt funktionell mångfald (paraidrott) har en negativ särställning som till exempel kan utläsas mellan raderna ur informanternas svar angående den underförstådda policyn där endast en informant nämnde en annan mångfald än könsbaserad mångfald och grenmångfald.

Det som dock är intressant är det underliggande sambandet mellan informanternas definitioner på mångfald och deras tankar på i vilken utsträckning mångfald ska synas i rapporteringen. Även om definitionerna är breda och inkluderande nämns mångfald i huvudsak i form av att individer med olika kön och etniskt ursprung är representerade. I och med att public services bredare ansvar som förekommer i resultaten samt tidigare forskning (Burton, 2010; Ferrel Lowe & Bardoel, 2007) förblir delvis ospecificerat är frågan i vilken utsträckning detta kan påverka paraidrottens synlighet. Resultaten visar därtill att flera informanter anser att en rik mångfald inte är lika viktigt att uppnå på webben jämfört med övriga plattformar. Med tanke på hur media utvecklats digitalt det senaste decenniet (Burton, 2010) är det här resultatet oroväckande ur en mångfaldssynvinkel, inte minst för paraidrottare.

Genom att jämföra informanternas utlåtanden gällande redaktionens policy och deras egna definitioner på mångfald presenteras en bild av att informanternas egna tankar endast delvis presenteras i Yle Sportens linje gällande publicering, vilket är intressant och väcker frågan om vem som skapat den gemensamma linjen. Utgående från den här studien kunde en gemensam diskussion föras på redaktionen för att lyfta fram individernas åsikter. Det sagt så vore det intressant att se huruvida policyn förblir densamma eller skulle förändras till att innefatta en bredare mångfald.

5.2.2. Från mångfald med fokus på kön till nästa satsning

År 2017 släppte Yle Sporten ett pressmeddelande om att öka damidrottens andel i rapporteringen (Pokkinen, 2017, 7 juli). Den satsningen verkar vara väl förankrat bland informanterna. Dessutom framkommer det i resultatet en satsning på att verkligen intervjua damer i damidrott och inte till exempel manliga tränare, samt att ställa dem inför samma idrottsliga krav som man gör med herrar i rapporteringen. Den här utvecklingen visar att idrottsrapporteringen på allvar utvecklats från då damerna inte bara var mindre representerade utan även rapporterades om på ett annat, mer sexistiskt sätt (Burton, 2010; Enbom & Carlsson, 2015; Giles, 2003). Åtminstone verkar den här utvecklingen ha skett på Yle Sporten.

Effekterna av då medier beaktar idrottens mångfald i högre grad är förhållandevis tydliga. Exempelvis har damfotbollen på några år fått en avsevärt starkare ställning i Finland då rapporteringen och de kvalitativa artiklarna ökat. Det här syns till exempel i form av jämnare löner inom landslagsfotbollen (Isaksson, 2018, 23 augusti). Den här studien visar därmed på ett samband mellan idrott och medias roll. I resultatet lyftes ishockey och Formel 1 fram som exempel som hämmar mångfald mellan kön. I det fallet kan man fråga sig om det är medias fel att rapporteringen inte är jämställd då media till exempel inte kan skapa en liga. Däremot kan medierna använda sin influerande roll (Castells, 2010; Devereux, 2014; Saxen, 2020, 15 oktober) och kontinuerligt lyfta fram ojämslällda förhållanden.

Eftersom Yle Sporten (enligt informanterna) verkar ha en relativt sund rapportering gällande män och kvinnor är frågan vad Yle Sportens nästa specifika satsning kunde vara. Resultatet tyder på att etnisk mångfald är mer aktuellt än funktionell mångfald. Etnisk mångfald har, vilket även framkommer i resultatet, varit aktuellt i medierna de senaste åren via Black Lives Matter-rörelsen. Sport och ras har enligt Burton (2010) och Giles (2003) även tidigare haft en sammanlänkande kraft. Etniska mångfalden ansågs av vissa informanter vara på en relativt bra nivå redan, men då man jämför attityder gentemot etnisk mångfald och funktionell mångfald inom idrott finns vissa indikationer på att etnicitet väger tyngre ifall en ny liknande satsning ska göras som satsningen på jämställdhet mellan kön.

En annan intressant aspekt ur både etnisk och könssynvinkel som framkommer i resultaten är hur begreppet mångfald enligt vissa informanter även inkluderar

kvinnliga sportjournalister och journalister med olika etnisk bakgrund. Ur en etnisk synvinkel konstaterar Van Sterkenburg och Knoppers (2012) hur Nederländsk idrottsrapportering följt den vita idrottarens diskurs på grund av en homogenitet bland journalisterna. Den här avhandlingen tar inte ställning kring huruvida så också är fallet i Finland. Beträffande journalisters kön kvarstår det faktum att idrottsrapporteringen historiskt varit mansdominerad och mestadels producerats av män (Burton, 2010). Enligt en rapport från European Broadcasting Union (2021) är mansdominansen fortfarande rådande även för Yles svensk- och finskspråkiga redaktion som helhet, även om andelen kvinnliga sportjournalister ökat signifikant de senaste åren. I dag är 38 procent av de fast anställda sportjournalisterna på Yle kvinnor enligt rapporten.

5.2.3. Idrottsrapporteringen och den funktionella mångfalden

Resultaten visar alltså att majoriteten anser att man även bör producera innehåll som tittare eller läsare inte nödvändigtvis visste att de ville ha. Trots det förekommer i resultatet referenser till intressebaserad analytik i den mån att man kan fråga sig ifall sportjournalistiken ändå är aningen för tittarstyrd för att fullständigt kunna anamma ett tillräckligt varierande innehåll. Å andra sidan är begreppet "tillräckligt" naturligtvis subjektivt och beroende på hur stort statsägda bolags upplysande ansvar verkligen ska vara vilket är en stor fråga i sig.

Samtidigt framkommer i resultaten att Yle Sportens plattformar fungerar olika. Då webben styrs av intresse används analytiken på Sportliv främst för att uppnå en mångfald där damer och herrar representeras ur olika mångfaldsperspektiv samt grenar varierar. Sportlivs arbetssätt påminner om Anderssons (2001) värdegrund där alla garanteras sin olikhet inom gemenskapen. Möjligen kunde Sportlivs analytiska sätt i viss mån anammas inom webbrapporteringen för att bredda mångfaldstänket där och underlätta de svåra val som journalisterna dagligen ställs inför.

Samtidigt kunde nya idrotter och idrottare kanske befästas bland publiken genom att Sportliv exempelvis gör ett inslag om en intressant personlighet som sedan följs av en positiv diskriminering av den personen eller idrotten under en kort tid i syfte att väcka publikens intresse för idrottsgrenen i fråga. På liknande sätt kunde Sportliv göra en grej på någon av webbartiklarna till exempel som ett försök att öka kännedomen för idrotten. Möjligen kunde ett ökat sådant samarbete stärka den funktionella mångfalden

inte minst med tanke på att resultaten visar hur kollektiva beslut på längre sikt frambringa en bredare mångfald än individuella snabba beslut.

Rent generellt är frågan hur intressestyrd sportnyhetsverksamheten (eller nyhetsverksamheten över lag) verkligen har rätt att vara intressant. Tidigare forskning säger att kommersiella medier styrs av publiken och utomstående intressenter (Strömbäck, 2014) samt att medierna genom sin rapportering formar grunden för hur samhället uppfattas (Castells, 2010; Devereux, 2014). Om medier enbart utgår från publikens intresse försummas de idrotter som tidigare inte överstigit nyhetströskeln (i princip nästan all paraidrott) så gott som totalt och måttstocken för vilka nyheter man bör satsa mer på utgörs av de redan existerande nyheterna. Ur ett samhällsligt perspektiv kunde en sådan utveckling leda till att kännedomen om olika idrottsgrenar minskar till den grad att vissa sporter rentav dör ut eftersom de inte får nya utövare då synligheten blir icke-existerande. Redan nu konstaterade en informant att paraidrott har få unga utövare, vilket möjligtvis kan vara på grund av en relativt låg bevakning.

En intressestyrd politik av det ovan nämnda slaget försämrar mångfalden avsevärt eftersom medielandskapet rent historiskt varit väldigt mansdominerat och icke-inkluderande (Giles, 2003; Thornham, 2010). Om man till exempel jämför med Yle Sportens arbete för könsjämlighet som framkommer såväl i bakgrunden (Pokkinen, 2017, 7 juli) som i resultatet skulle arbetet för damidrott i värsta fall vara förgäves eftersom det inletts så mycket senare än herridrott. Paraidrottare skulle det antagligen inte alls rapporteras om med tanke på hur lite synlighet de får i dagens läge, vilket framkommer både i resultatet och tidigare forskning av Kolotouchkina m.fl. (2021). Den här studien är således ett bevis på att sportredaktioner över lag bör vara försiktiga med att låta publikintresset styra ifall de ämnar kunna presentera en bred mångfald i sin rapportering.

Samtidigt visar resultatet också att det finns en viss antydning på att all mångfald inte ska synas lika mycket i media, att det skulle förvränga verkligheten. Å andra sidan har verkligheten historiskt sett förvrängts på ett motsatt sätt då männen varit klart överrepresenterade (Giles, 2003; Thornham, 2010). På grund av förvrängningen till männens fördel har till exempel kunskapen om individer med funktionsnedsättning varit väldigt bristfällig (Briant m.fl., 2013). Med den här forskningen i åtanke drar jag slutsatsen att en viss positiv diskriminering av idrottare eller idrotter som mer sällan

framkommer är befogad i syfte att öka kännedomen om dessa minoriteter eller mindre representerade utövare, trots att det ibland sker på mer populär idrotts bekostnad. Det är nödvändigt för att på sikt balansera rapporteringen.

Studiens resultat beträffande den funktionella mångfalden (paraidrotten) och tidigare forskning överensstämmer: Paraidrott syns då Paralympiska spelen hålls (Beacom m.fl., 2016; Pullen m.fl., 2019). Själva mångfalden inom paraidrotten är enligt studiens resultat dålig. Paraidrott framställs främst som en egen gren trots att det finns många klasser i paraidrott. Resultatet visar att det främst är samhällsansvaret som public service journalist som tvingar fram artiklarna om paraidrotten och att intresset är lågt. Den återkommande frågan blir således varför intresset är lågt. Ett möjligt svar är att paraidrottare syns så sällan, vilket också tidigare forskning på ett allmänt plan konstaterat (Ellis & Goggin, 2015). Återigen ställs vi inför frågan om mediernas upplysande ansvar. Då informanterna dessutom är överens om att kommersiella medier inte behöver skriva om paraidrott torde ansvaret för public service bli relativt högt. Men det är inte sagt att en ensam journalist tänker på det ansvaret då ett snabbt redaktionellt val bör fattas. Åtminstone inte ifall den journalisten inte anser att paraidrott är ”vanlig” toppidrott.

Ur ett annat perspektiv kan Finland i jämförelse med andra länder framstå som en föregångare då det kommer till paraidrott, vilket även flera informanter konstaterar. Finska statens idrottsråd vill lägga till Paralympiska spelen på listan över evenemang av samhällsintresse (STT, 2020, 9 november) och Leo-Pekka Tähti har till och med blivit framröstad till årets idrottare (Parkkinen, 2017, 17 januari). Tähtis framgångar har som jag i början av studien nämner lett till att han blivit den paraidrottare som får överlägset mest synlighet i Finland. Av paraidrotten handlar de flesta artiklarna specifikt om Tähtis gren, eller någon annan gren som är lik Tähtis. Den funktionella mångfalden beaktas alltså inom ramarna för Tähtis framgångar. Troligen är det framgångarna som är avgörande och inte mångfalden eftersom idrottsliga prestationer ändå utgör en stor del av rapporteringen, vilket även framkommer i resultatet. Den här studien visar alltså på att det finns en benägenhet att rapportera mångfaldigt ifall resultaten är tillräckligt bra.

I det här fallet är Yle Sportens finlandssvenska ansvar alltså hämmande för den funktionella mångfalden. Enligt dePauw och Gavron (2005) följer attityder gentemot

paraidrott trenden i hur mycket man rapporterar. Kanske kunde en ökad funktionell mångfald inom idrottsrapporteringen hjälpa finna nästa finlandssvenska stjärna, ifall personen konstaterade att samhället är inbjudande för en paraidrottare. Det här är dock enbart spekulationer utgående från studiens resultat, studien tar inte ställning till huruvida potentiellt duktiga paraidrottare existerar eller inte existerar i Svenskfinland.

Till slut vill jag lyfta fram att det medicinska synsättet (funktionsnedsättningen i centrum) som i det här fallet innebär en fokusering på paraidrottares historier istället för resultat avviker från vad Brusén och Printz (2006) antyder om att samhället utvecklas mot ett socialt synsätt. Samtidigt följer det medicinska synsättet delvis idrottsrapporteringens utveckling. Då idrottsrapportering enligt informanterna handlar allt mer om personer bakom resultaten än själva resultaten verkar det främst som att en medicinsk bild av paraidrottare i framtiden kan komma att normaliseras, snarare än att man börjar rapportera ur ett socialt synsätt. Här fyller studiens resultat ett samhällsligt syfte då det påvisas att den medicinska bilden i det här fallet inte är specifik för paraidrottare, utan för sportjournalistik som helhet i form av rapportering om personer snarare än resultat. Huruvida det är rätt eller fel, det kan enbart paraidrottarna själv avgöra. Sammanfattningsvis tyder studiens resultat på att det enligt majoriteten av informanterna finns en viss plats för paraidrottare i idrottsrapporteringen, men inte nödvändigtvis för deras resultats skull.

5.3 Slutsatser

Den här studien har gett en inblick i hur sportjournalister beaktar mångfaldsfrågor i sin medierapportering.

För att återanknyta till studiens inledning kan man konstatera att medierna nog inte hade slutit upp bakom vem som helst som ratas av sponsorer, vilket man gjorde i Samuli Samuelssons fall. Media gillar intressanta storyn och Samuelsson råkade vara precis det: han sysslar med rätt idrottsgren, en gren det rapporteras mycket om och som intresserar finländare. Den här studien visar även tydligt att public service enligt sportjournalister har ett bredare ansvar än kommersiella medier då det kommer till mångfald. Linjen gällande exakt vad det bredare ansvaret innefattar är dock diffus.

Specifikt för Yle Sportens del ger studiens resultat sken av att mångfald gällande kön är djupt förankrat i informanternas syn på sitt arbete. Mångfald gällande kön har varit en specifik satsning sedan år 2017. Möjligen kunde man så småningom inleda en ny liknande satsning. Frågan är vilken grupp det borde vara, inom ramen för mångfald bland människor. Baserat på studiens resultat är etnisk mångfald ett mer troligt alternativ än funktionell mångfald. Samtidigt fyller studien ett viktigt syfte då den visar att sportjournalisternas egna syner på mångfald inte fullt speglas i deras åsikter kring vad man ska rapportera om och i vilken utsträckning. Ur en mångfaldssynvinkel är en sund syn på mångfald en klen tröst ifall den synen inte speglas i rapporteringen. Huruvida det här gäller för studiens informanter är svårt att avgöra innan en tydlig policy utarbetad av hela redaktionen existerar, så det kunde även vara en möjlig vidare satsning då jämställdhetsarbetet gällande kön börjar vara inrotat bland sportjournalisterna.

Den slutliga frågan blir huruvida det är medias eller idrottsvärldens ansvar att lyfta fram mångfald. En sak är dock klar: så länge mångfaldsarbetet ligger efter hamnar idrottare i kläm. De idrottare som får synlighet har avsevärt enklare att locka sponsorer (till exempel Samuelsson) än idrottare som blir utan synlighet. Kanske är medias mångfaldsarbete kontra idrottsvärldens förändring mot mer mångfald en fråga om hönan eller ägget. För idrottares del behövs troligen både ett ägg och någon som ruvar. Vem som bör ruva vem kan jag inte svara på, men damfotbollen i Finland är ett bra exempel på utvecklingen media kan åstadkomma genom en jämställd rapportering.

För paraidrottares del är situationen tvetydig. Den här studien har visat att det nog finns plats för paraidrottare inom ramarna för sportjournalisternas syn på idrottsrapporteringen. Idrottare med funktionsnedsättning är inte dömda att idrotta utanför ramplyuset. Däremot är paraidrotten som idrottsgren inte speciellt viktig, utan det är snarare samhällsansvaret som styr och historierna bakom personerna som utövar paraidrott som anses intressanta. Samtidigt visar studiens resultat att det finns ett visst utrymme för paraidrott främst på plattformar där intresset inte styr, vilket i princip inte innefattar webbrapporteringen. Med tanke på den nya Yle-lagen som troligen är på väg och kommer minska antalet webbartiklar (Mallén & Weckström, 2020, 17 december) ser situationen på webben specifikt inte positiv ut ur en funktionell mångfaldssynvinkel.

5.4 Förslag på fortsatt forskning

Resultaten i denna studie visar att public service har ett bredare ansvar än kommersiella medier samtidigt som också public service är delvis tittarstyrd. Vidare återspeglar studien en sund syn på mångfald bland sportjournalisterna, även om den synen inte helt representeras i själva rapporteringen, vilket är intressant i sig. Studien visar även att det finns en arena för idrottare med funktionsnedsättning, men inte på samma villkor som övriga idrottare eftersom deras idrottsprestationer inte anses tillräckliga, med vissa undantag.

Den här studien är en fallstudie av Yle Sporten inom Svenska Yle, ett public service bolag. Fortsatt forskning kunde med fördel vara att intervjua sportjournalister från kommersiella mediekkanaler i syfte att ta reda på vilka deras uppfattningar kring ett mångfaldsansvar är. En forskning av det slaget skulle ur ett djupgående perspektiv presentera hur sportjournalisterna förhåller sig till den ringa mångfald som flera kommersiella kanaler har. Samtidigt antydde vissa informanter att det också finns kommersiella kanaler som gör ett gott jobb, till exempel finlandssvenska Hufvudstadsbladet.

Det skulle också vara intressant att forska i hur medielandskapet upplevs ur idrottarnas synvinkel. Genom att samla ihop ett sampel av idrottare med olika kön, ras och förutsättningar kunde en helhetsbild av deras uppfattningar återges på ett akademiskt trovärdigt sätt. I resultatet uttrycker sig en informant i ordalag om väcker tron att idrottare med funktionsnedsättning gärna lyfter fram den medicinska bilden (sin bakgrund) eftersom bakgrunden är relevant för dem. Det skulle vara intressant att få veta om dessa idrottare har samma syn på saken som informanten.

Till slut vill jag ännu lyfta fram publiken, alltså tittarna och läsarna. En kvantitativ studie som undersöker åsikterna hos ett brett ampel av människor skulle presentera huruvida idrottsrapporteringen i dag verkligen motsvarar publikens efterfrågan. Samtidigt kunde man utreda huruvida publiken önskar sig ett mer upplysande ansvar hos public service, eller om de enbart vill läsa om sådant de känner till sedan tidigare. Undersökningen kunde med fördel även innefatta publikens åsikter gällande kommersiella mediers rapportering.

Den här avhandlingen har gjorts i samband med Svenska Yle. Studien har fått ekonomiskt bidrag från Svenska Yle. Beställaren har inte påverkat innehållet. Ansvaret för studien samt studiens resultat är mitt eget (Frans Villanen).

Litteraturförteckning

Ahrne, G., & Svensson, P. (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. Liber.

Andersson, B. (2001). *Samhällets demokratiska värdegrund En fråga om mångfald, olikhet men lika värde*. Göteborgs universitet.

Alvehus, J. (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Liber.

Armstrong, A. (2017). Biodiversity. *Nature (London)*, volume 546(7656) 47
<http://dx.doi.org/10.1038/546047a>

Barow, T. (2013). *Mångfald och differentiering*. Studentlitteratur.

Beacom, A., French, L. & Kendall, S. (2016). Reframing impairment? Continuity and change in media representations of disability through the Paralympic games. *International Journal of Sport Communication*, volume 9(1) 42-62.
<https://doi.org/10.1123/ijsc.2015-0077>

Benhabib, S. (2002). *The Claims of culture. Equality and diversity in the global era*. Princeton University Press.

Bogdan, R. & Knopp Biklen, S. (2007) *Qualitative research for education An introduction to theories and methods*. Pearson Education.

Brusén, P. & Printz, A. (2006). *Handikappolitiken i praktiken Om den nationella handlingsplanen*. Gothia.

Burton, G. (2010). *Media and society: critical perspectives*. McGraw-Hill/Open University Press.

Buyse, J.A.M. & Borcharding, B. (2010). Framing gender and disability: A cross-cultural analysis of photographs from the 2008 paralympic games. *International*

Journal of Sport Communication, volume 3(3), 308-321.
<https://doi.org/10.1123/ijsc.3.3.308>

Camauer, L. & Nohrstedt, S.A. (2006). *Mediernas vi och dom Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen*. Edita Sverige AB.

Carpenter, M. (2016). The human rights of intersex people: addressing harmful practices and rhetoric of change. *Reproductive Health Matters*, volume 25(47) 74-84.
<https://www.jstor.org/stable/26495893>

Castells, M. (2010) Communication power Mass communication, mass self-communication, and power relationships in the network society. I Curran (red.), *Media and society* (s. 3-17). Bloomsbury Academic.

Connell. R.W. (2002). *Gender*. Polity Press.

Denscombe, M. (2016). *Forskningshandboken: för småskaliga projekt inom samhällsvetenskaperna*. Studentlitteratur.

DePauw, K. & Gavron, S. (2005). *Disability and sport*. Champaign, IL: Human Kinestetics.

Devereux, E. (2014). *Understanding the media*. Sage.

Edlund Jönsson, Å. (2019). En jämställd sportbevakning har bara vinnare. *Sveriges Television*. Hämtad från:
<https://blogg.svt.se/svtsport/en-j%C3%A4mst%C3%A4lld-sportbevakning-har-bara-vinnare/>

Eliasson, A. (2013). *Kvantitativ metod från början*. Studentlitteratur.

Ellis, K. & Goggins, G. (2015). Disability and the media. *Disability & Society*, volume 32(2) 278-279. <https://doi.org/10.1080/09687599.2016.1249636>

Enbom, J. & Carlsson, E. (2015). Sportjournalistik. I Karlsson, M. & Strömbäck, J. (red.) *Handbok i journalistikforskning* (s. 207-220). Studentlitteratur.

European Broadcasting Union. (2021). *Reimagining Sport: Pathways to gender-balanced media coverage*. Hämtad 4 mars 2021, från https://www.ebu.ch/files/live/sites/ebu/files/Publications/strategic/open/Reimagining_Sport.pdf

FDUV. (2020). Frågor och svar om begrepp. Hämtad från: <https://www.fduv.fi/sv/information/intellektuellfunktionsnedsattning/begrepp/>

Fejes, A. & Thornberg, R. (2015). *Handbok i kvalitativ analys*. Liber AB.

Ferrell Lowe, G. & Bardoel, J. (2007). *From public service broadcasting to public service media*. Nordicom

Frost, C. (2010). *Journalism ethics and regulation*. Pearson.

Gillham, B. (2008). *Forskningsintervjun: tekniker och genomförande*. Studentlitteratur.

Hallberg, U. & Hallberg L.R-M. (2014). *Barn med särskilda behov En kunskapsöversikt om funktionsnedsättning*. Studentlitteratur.

Halonen, M. (2020). Samuli Samuelsson jäi ilman sponsoria, koska Instagramissa oli liian vähän seuraajia – ”Ennen pystyi olemaan urheilija täysin urheillen”. *Ilta Sanomat*. Hämtad från: <https://www.is.fi/Yleisurheilu/art-2000006573609.html>

Holmberg, F. (2020). Tusentals demonstrerade mot rasism i Helsingfors - det kunde ha varit jag i George Floyds ställe, säger demonstrant. *Svenska Yle*. Hämtad från: <https://svenska.Yle.fi/artikel/2020/06/03/tusentals-demonstrerade-mot-rasism-i-helsingfors-det-kunde-ha-varit-jag-i-george>

Holme, I. & Solvang, B. (1991). *Forskningsmetodik Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Studentlitteratur.

Hsieh, H.-F., & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, volume 15(9) 1277-1288.

<https://doi.org/10.1177%2F1049732305276687>

Hughey, M.W. & Goss, D.R. (2015). A level playing field? Media constructions of athletics, genetics, and race. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, volume 661(1) 182-211.

<https://doi.org/10.1177%2F0002716215588067>

Isaksson, J. (2018). Finlands herrlandslag bantar sina bonusar rejält för damernas skull – stolt Tim Sparv vill stöda kvinnliga kollegernas vardag. *Svenska Yle*. Hämtad från:

<https://svenska.Yle.fi/artikel/2018/08/23/finlands-herrlandslag-bantar-sina-bonusar-rejalt-for-damernas-skull-stolt-tim>

Jackson Harris, R. (2009). *A cognitive psychology of mass communication*. Routledge.

Jakobsson, I-L. & Nilsson, I. (2019). *Specialpedagogik och funktionsvariationer Att möta barn och unga med funktionsnedsättningar i en utvecklande lärmiljö*. Natur & Kultur.

Johansson, B. (2015). Journalistiken, objektiviteten och partiskheten. I Karlsson, M. & Strömbäck, J. (red.) *Handbok i journalistikforskning* (s. 189-204). Studentlitteratur.

Kolotouchkina, O., Llorente-Barroso, C., Garcia-Guardia, M.L. & Pavón, J. (2021). Disability, sport, and television: Media visibility and representation of Paralympic games in news programs. *Sustainability*, volume 13(1) 256.

<https://doi.org/10.3390/su13010256>

Kvale, S., & Birkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Studentlitteratur.

Larsen, A. K., Kärnekull, B., & Kärnekull, E. (2009). *Metod helt enkelt: En introduktion till samhällsvetenskaplig metod (1.uppl.)*. Gleerup.

Loughlin, G. (2018). Gender ideology: For a 'Third Sex' without reserve. *Studies in Christian ethics, volume 31(4)* 471-482.

<https://doi.org/10.1177%2F0953946818793074>

Louw, P.E. (2010). *The media and political press*. Sage.

Mallén, I. & Weckström, B. (2020): Regeringen vill ändra Yle-lagen: Webbinnehåll ska kopplas till ljud och rörlig bild i högre utsträckning - gäller också Svenska Yle. Hämtad från: <https://svenska.Yle.fi/artikel/2020/12/17/regeringen-vill-andra-Yle-lagen-webbinnehall-ska-kopplas-till-ljud-och-rorlig>

Merriam, S. (2011). *Fallstudien som forskningsmetod*. Studentlitteratur.

Nguyen, vanT. (2019). From multiculturalism to interculturalism. *Cross currents (New Rochelle, N.Y.), volume 69(1)* 24-28.

[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1939-3881](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1939-3881)

Nyberg, R. & Tidström, A. (2012). *Skriv vetenskapliga uppsatser, examensarbeten och avhandlingar*. Studentlitteratur.

Olsson, H. & Sörensen, S. (2011). *Forskningsprocessen Kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Liber AB.

Parkkinen, J. (2017). Leo-Pekka Tähti teki historiaa - 70. Vuoden urheilija. *Yle*. Hämtad från: <https://Yle.fi/urheilu/3-9409268>

Pokkinen, P. (2017). Yle främjar jämställdhet i sportinnehållet på tre nya sätt. *Svenska Yle*. Hämtad från: <https://svenska.Yle.fi/artikel/2017/07/07/Yle-framjar-jamstallldhet-i-sportinnehallet-pa-tre-nya-satt>

Potter, J.W. (2001). *Media literacy*. Sage 2001.

Pullen, E., Jackson, D. & Silk, M. (2019). (Re-)presenting the paralympics: Affective nationalism and the “Able-disabled”. *Communication & Sport*, volume 8(6) 715-737. <https://doi.org/10.1177%2F2167479519837549>

Purdue, E.E.J. & Howe. P.D. (2012). See the sport, not the disability: exploring the Paralympic paradox. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, volume 4(2) 189-205. <https://doi.org/10.1080/2159676X.2012.685102>

Rees, L., Robinson, P. & Schields, N. (2017). Media portrayal of elite athletes with disability – a systematic review. *Disability and Rehabilitation*, volume 41(4) 374-381 <https://doi.org/10.1080/09638288.2017.1397775>

Rennstam, J., & Wästerfors, D. (2015). *Från stoff till studie: om analysarbete i kvalitativ forskning*. Lund: Studentlitteratur AB

Reyna, A. (2011). An introduction to the Arthur Miller dialogue on “sports, media and race: The impact on America.”. *Texas Review of Entertainment & Sports Law*, volume 12(2) 239-249.

Saxén, F. (2018). Nu är det dags för kvinnorna att kliva ut ur männens skugga. *Hufvudstadsbladet*. Hämtad från: <https://www.hbl.fi/artikel/nu-ar-det-dags-for-kvinnorna-att-kliva-ut-ur-mannens-skugga/>

Saxén, F. (2020). Efter HBL:s granskning: Damidrotten föreslås få samma status som herridrotten i nya tv-lagen. *Hufvudstadsbladet*. Hämtad från: <https://www.hbl.fi/artikel/efter-hbbs-granskning-damidrotten-foreslas-fa-samma-status-som-herridrotten-i-nya-tv-lagen/>

Saxén, F. (2021). De gammalmodiga värderingarna och (herr)fotbollen segrade på Idrottsgalan. *Hufvudstadsbladet*. Hämtad från:

<https://www.hbl.fi/artikel/de-gammalmodiga-varderingarna-och-herrfotbollen-segrade-pa-idrottsgalan/>

Sherwood, M., Osborne, A., Nicholson, M. & Sherry, E. (2016). Newswork, news values, and audience considerations: Factors that facilitate media coverage of women's sports. *Communication & Sport*, volume 5(6) 647-668.
<https://doi.org/10.1177%2F2167479516645535>

Simonsen, M. (2020). ”Många steg har tagits i rätt riktning, men det finns en bit kvar” – finlandssvenska idrottsgalan ett bevis på att paraidrott uppskattas, anser pristagarna. *Svenska Yle*. Hämtad från:
<https://svenska.Yle.fi/artikel/2020/01/25/manga-steg-har-tagits-i-ratt-riktning-men-det-finns-en-bit-kvar-finlandssvenska>

Starrin, B. & Renck, B. (1996). Den kvalitativa intervjun. I Svensson, P-G. & Starrin, B. *Kvalitativa studier i teori och praktik* (s.52-78). Studentlitteratur.

Strömbäck, J. (2014). *Makt, medier och samhälle*. Studentlitteratur.

Suomen Tietotoimisto, STT. (2020). Valtion liikuntaneuvosto haluaa paralympialaiset yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listaan. *Helsingin Sanomat*. Hämtad från: <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000007608893.html>

Teiskonlahti, R. (2020). Suomen nopein mies Samuli Samuelsson hämmästyi tyyliä vastaan: sponsoriehdokasta kiinnosti vain Instagram-seuraajien määrä. *Helsingin Sanomat*. Hämtad från: <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000006573594.html>

Temmes, A. (2020). Kommentti: Radalla urheilija taistelee sadasosista, somessa seuraajista – pitäisikö sosiaalisen median olla kuitenkin vain lisämauste?. *Yle*. Hämtad från: <https://Yle.fi/urheilu/3-11456638>

Thornham, S. (2010). Media and feminism. I Curran (red.), *Media and society* (s. 63-82). Bloomsbury Academic.

Trost, J. (2010). *Kvalitativa intervjuer*. Studentlitteratur.

Van Sterkenburg, J., Knoppers, A. & De Leeuw, S. (2010). Race, ethnicity, and content analysis of the sports media: a critical reflection. *Media, Culture & Society*, volume 32(5) 819-839. <https://doi.org/10.1177%2F0163443710373955>

Van Sterkenburg, J. & Knoppers, A. (2012). Sport as a contested racial/ethnic discourse_ Processes of racialization in Dutch sport media and sport policy. *Journal of Multicultural Discourses*, volume 7(2) 119-136. <https://doi.org/10.1080/17447143.2012.687001>

Ward, SC., Bagley, C., Lumby, J., Hamilton, T., Woods, P. & Roberts, A. (2016). What is 'policy' and what is 'policy response'? An illustrative study of the implementation of the Leadership Standards for Social Justice in Scotland. *Educational management, administration & leadership*, volume 44(1) 43-56.

Yin, R. (2013). *Kvalitativ forskning från start till mål*. Studentlitteratur.

Zhang, L. & Haller, B. (2013). Consuming image: How mass media impact the identity of people with disabilities. *Communication Quarterly*, volume 61(13) 319-334. <https://doi.org/10.1080/01463373.2013.776988>

Bilaga 1 Intervjufrågor

FORSKNINGSFRÅGA 1: Hur fattas besluten med avseende på rapporteringens innehåll?

- a. Har sportredaktionen på Svenska Yle någon policy gällande rapporteringens innehåll?
- b. Hur ser du på ditt ansvar som journalist för en public service kanal?
- c. Hur väljer sportjournalister på er redaktion vad ni rapporterar om?
- d. På vilket sätt beaktar ni mångfald inom idrott vid val av rapportering?
 - i. Hur fokuserar ni på mångfald bland människor vid val av rapportering?

FORSKNINGSFRÅGA 2: Hur definierar sportjournalister begreppet mångfald?

- e. Hur skulle du definiera begreppet mångfald?

FORSKNINGSFRÅGA 3: Hur upplever sportjournalister att mångfald syns i idrottsrapportering över lag och specifikt i Svenska Yles rapportering?

- f. Hur skulle du säga att mångfald syns i mediers idrottsrapportering över lag?
- g. Hur skulle du säga att mångfalden syns i er idrottsrapportering?
- h. Hur skulle du beskriva paraiddrottarens synlighet i medier över lag?
- i. Vilka utvecklingsbehov tycker du att det finns gällande mångfald i idrottsrapporteringen?